

Tisti dan

*Pomlad je onemela
v svoji lepoti.
Dih smrti je upognil
veje naših misli.*

*Prazni so brsteči plodovi,
bolečine polno je naše jutro.
Ne slišimo žvrgolenja ptic,
le kriki iz globin srca silijo v
nebo.*

*Oprosti pomlad,
da te ne čutimo,
oprosti sonce,
da te ne vidimo,
oprosti življenje,
da te ne maramo.*

*Povejmo svetu,
da so dovolj globoke korenine
naše pomladi,
korenine bratstva in enotnosti,
spoštovanja in zvestobe,
svobode in miru,
korenine ČLOVEKA . .*

TITO, ljubimo Te!

TONE GRANDOVEC

Minuta tišine

Ko bo prišel tisti majski dan, ki je pred letom dni napolnil naša srca z najglobljo žalostjo, bodo zopet obstali stroji po vseh tovarnah, umiril se bo vrvež v uradih, v trgovinah, na ulicah, obstal in utihnil bo traktor v svoji brazdi, lokomotiva na železnem tiru, tovornjak na cesti in ladja v modrem prostranstvu. Delavec v avtomobilski tovarni in kmetica, sklónjena na polju, bosta hkrati spustila orodje iz rok, se zvrnala in se molče poklonila spomnu najboljšega sina naše domovine.

To bo minuta tišine, polna nepotešene žalosti za njim, ki je zapustil za sabo neizpopolnjive vrzeli, ki je bil stvaritelj in del vsega dogajanja v naši družbi, ki je bil kovač, kladivo in nakovalo, ki je bil iskra in ogenj. Bil je človek, ki je znal dati hotenju, volji in sposobnosti naših delovnih ljudi pravo smer in pravo obliko. Bil je državnik, voditelj in učitelj.

To bo minuta tišine, polna kritičnih sprehodov nazaj v preteklo leto. Smo bili vredni dediči? Smo bili dovolj zreli nasledniki njegove misli in njegovega dela? Smo znali spoštovati in izpolniti obljube, ki smo mu jih dali, ko je odhajal? Res je, šele leto je minilo, odkar je odšel in to leto je bilo eno najtežjih, ko bi ga najbolj potrebovali. Nakopičile so se težave na mednarodnem prizorišču, doma so nas udarile naravne katastrofe in vremenske nepravilnosti. Zajela nas je tudi svetovna gospodarska kriza, iz katere se poskušamo izvleči z doslednim izpolnjevanjem njegovih načel, po katerih mora imeti delo svojo veljavo, tisti, ki dela pa pravico, da sam odloča o uspehih svojega dela. Priznati moramo, da smo delali napake in da jih še delamo, da smo se pa na napakah tudi nekaj naučili.

Zato bo ta minuta tudi polna ponosa, da smo zdržali, da smo močni in enotni in da se težav, ki so pred nami, ne bojimo. Svetu smo že dokazali, da znamo tudi sami nadaljevati začrtano pot in naš sistem samoupravljanja še naprej poglobljati in bogatiti. Zavedamo se tudi, da samo z lastnim delom lahko premagamo gospodarske težave, v katerih se nahajamo in smo za to marsikaj pripravljeni žrtvovati. Samo od tega je tudi odvisen naš družbe-

ni sistem in naša neodvisnost, ki jo je tovariš Tito znal tako uspešno braniti. Zavedamo se, da je za to potrebna zvestoba, poštenost in delo.

Zato bo ta minuta polna žalosti, polna spominov in delovnih načrtov, prežetih s trdno voljo, da jih hočemo doseči.

Zato bo to samo minuta...

TITO

Osamdeseti osam ljeta,
cvjetale su ruže,
osamdeset i osam ljeta,
raslo je srce jače od olova.

Osamdeset i osam ljeta,
tekle su rijeke usičene,
zvezde su na nebu sjale.

Tmurni oblaci nadvili se
i odnjeli sva nadanja naša.
Niz ulica teku rijeke suza.
Zar da nikad ne čujemo ime
tvoje?

Zar da ostanemo usamljeni?

Ne — ostavljaš nam djelo svoje.
Dalje će cvjetati ruže,
nosit ćemo u srcima ime tvoje,
tvoje ime TITO.

STJEPAN SABOLEK
SCT LJUBLJANA

Za kulturo in kulturnost še več!

Kulturna dejavnost je doživela v zadnjih letih v organizacijah združenega dela precejšnje spremembe. Porasla je njena kakovost, posodobila in razčlenila se je njena govorica, zlasti pa se je utrdil njen samoupravni položaj. Rekel bi, da nič več plaho ne stoji v kakem tovarniškem kotu in ponižno čaka na miloščino, ampak se svobodno giblje in razvija kot nepogrešljiva sestavina osebnega in družbenega življenja delovnih ljudi.

Vsakoletna družbenokulturna prireditve gradbincev je le manifestativni izraz kulturnega utripa združenega dela, je dokaz, da tudi delavci v tej gospodarski dejavnosti tovrstno ustvarjanje vedno bolj cenijo in potrebujejo.

Med njimi se vsako leto obogate vrste ljubiteljev, vse več jih

je, ki se izpovedujejo v poeziji, v prozi, v petju, v glasbi, v likovništvu in drugih dejavnostih. Tako duhovno snovanje prerasča v vrednoto in prakso množic. Roke gradbincev, železničarjev, rudarjev, kmetov, tekstilcev, kovinarjev, lesarjev, gozdarjev in vseh drugih v materialni proizvodnji, ki ustvarjajo novo vrednost, ki gradijo zgradbe, ceste, mostove, obdelujejo kovino, les, izdelujejo blago in ga krojijo roke, ki obdelujejo zemljo in gospodarijo z gozdom, vse te roke segajo tudi k ustvarjanju duhovnih vrednot po meri človeka, vsi ti ljudje vedno bolj uživajo kulturno dediščino in postajajo nosilci kulturne politike socialistične samoupravne skupnosti.

Umetnost zgublja sijaj posvečenega, nadnaravnega, umetnik postaja človek ustvarjalec in človek ustvarjalec postaja umetnik. Razmah ljubiteljstva je samo dokaz za vse to, vendar bi bil lahko hkrati tudi ovira za kulturno rast delovnih ljudi, če bi se zaprlo in ogradiło od tiste kulturne dejavnosti in umetniške tvornosti, ki jo danes poklicno opravljajo delavci v številnih kulturnih ustanovah, bodisi, da v njih združujejo delo trajno, ali pa le kot svobodni umetniki. Tendence zapiranja ljubiteljstva so lahko prav tako nevarne, kakor nepripravljenost profesionalne kulturne dejavnosti, da sodeluje pri njegovi kulturno-umetniški rasti.

Ljubiteljstvo ne more biti nekakšno nadomestilo za tako imenovano poklicno kulturo, kajti ta je, in bo še dolgo, prevladujoč način ustvarjanja in prenosa vrhunskih stvaritev v družbenokulturni prostor in v zavest delovnih ljudi; ljubiteljstvo tudi ni mogoče enačiti z nekakšno nekakovostjo z dejavnostjo, ki ustvarja „škart“ izdelke, saj bi se s tem oddaljili od spoznanja, da je kultura po svoji biti nedeljiva, utemeljena na ustvarjalnih hotenjih človeka, da je po vsebini in govorici neponovljiva, enkratna in enakopravna, po kvaliteti kulturnih dobrin pa različna, nikakor pa ne več ali manj vredna, če jo obravnavamo in razumemo kot vrednoto, kot duhovno izpoved, ne pa kot tržno blago, čeprav se tudi temu ne moremo izogniti, saj si danes veliko ljudi prav z delom v kulturi pridobiva osebni dohodek.

Zapiranje ljubiteljstva v domača delovna okolja, oziroma prevlada interesov, da bi samo z njim zadovoljevali kulturne potrebe delovnih ljudi, vse to bi pomenilo duhovno siromašenje kulturne ponudbe, zastoje v kulturni in estetski rasti delovnih ljudi, skratka, nekakšno sa-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Deževalo je, kot tisti dan, 4. maja 1980, ko smo zvedeli hudo resnico, da je prenehalo biti srce največjega sina, borca za pravičnost, humanost, enakopravnost in mir med narodi, našega dragega tovariša TITA (foto K. B.)

(Nadaljevanje z 2. str.)

mozadovoljstvo, ki bi kaj kmalu močno načelo in zavrlo tudi njegovo lastno umetniško rast. Zato mora razmah in aktivnost ljubiteljstva nenehno spremljati tudi vraščanje poklicne kulturne dejavnosti v osebno in družbeno kulturno življenje delovnih ljudi.

Zato so takšna in podobna vsakoletna ljubiteljska kulturna srečanja, kakršne organizirajo delavci v gradbeništvu in v drugih dejavnostih, priložnost tudi za pogovore in razmišljanja o dobrih in slabih straneh naše kulturne politike, še posebej pa bi kazalo ob takih srečanjih oceniti dejansko stanje kulture v organizacijah združenega dela, pregledati in ovrednotiti dosežene rezultate ter si zastaviti nove naloge.

Predvsem bi morali biti kritični v analizi vloge delavca samoupravljavca v kulturi, da bi ta v resnici vse bolj odgovorno in celovito, izhajajoč iz osebnih in skupnih družbeno kulturnih interesov ter kulturnih potreb, v organih upravljanja in v delegatskih skupščinah smrejemal odločitve, ne pa bil zgolj postavljen pred dejstvo, da sprejema ali potrjuje tisto, kar mu „vsiljujejo“ večkrat različni zastopniki in zaščitniki, skriti pod plaščem socialistične samoupravne demokracije. Kultura bo stvar oziroma delo delovnih ljudi in vseh ljudskih množic tedaj, kadar bodo o ustvarjanju, sprejemanju, razumevanju, doživljanju in vrednotenju njenih kulturnih dobrin, o razvijanju najrazličnejših kulturnih dejav-

nosti, izhajajoč iz svojega samoupravnega položaja in vloge v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih ter komunah in širših družbenih skupnostih, odločali ljudje sami, v skladu s svojimi osebnimi kulturnimi potrebami in skupnimi družbenokulturnimi interesi in cilji.

Nobenega dvoma ni, da se danes v kulturi že čuti vpliv samoupravno organiziranih delovnih ljudi, da se prav zaradi tega kulturi bolje godi, kakor kdaj koli poprej, toda še vedno ne tako dobro, da bi ne bilo vredno reči vsakomur: „TOVARIŠ, ZA KULTURO IN KULTURNOST JE TREBA NAREDITI ŠE VEČ!“

FRANCI ŠALI
Izvršni sekretar
Predsedstva CK ZKS

Na rob kulturnemu srečanju

Bliža se dan, ko se bomo delavci v gradbeništvu Slovenije, predvsem pa kulturni ustvarjalci, srečali v Novem mestu. Organizator je namreč SGP Pionir. Delavci v tej delovni organizaciji niso le dobri organizatorji, med njimi so tudi taki, ki pišejo pesmi in se uspešno poizkušajo tudi v drugih oblikah kulturnega ustvarjalstva — že samo to je

pomembno zagotovilo, da bodo dnevi III. kulturnega srečanja doživetje za vse udeležence in tudi spodbuda za druge, ki se še odločajo o sodelovanju.

Kultura, ta tako velika, bogata in vseobsežna beseda, ima v gradbeništvu zelo pomembne razsežnosti, saj je razen tega, da prežema vsakega, še vgrajena v objekte — je njihova duša.

V samoupravni socialistični družbi, kakršno gradimo, je kultura ne le last delavcev, temveč tudi njihova lastnost in se tako rekoč prepleta profesionalno ustvarjalstvo z amaterskim ter se medsebojno bogati.

Kulturna srečanja, kot so se že do sedaj pokazala med delavci iz gradbeništvu, so tudi v tem pogledu pomemben korak. Posebno so pomembna v spodbujanju k lepoti oblike, besede in drugih kulturnih vrednot, gotovo pa tudi odnosov med gradbinci.

Ugotavljamo, da imajo gradbinci, ki so hkrati kulturni ustvarjalci ali organizatorji, premalo posnemovalcev in prav doživetja ob kulturnih srečanjih še kako jasno kažejo, da delajo napak tisti, ki mislijo, da kulturno ustvarjalstvo ni za gradbince. Prav je zato, da v sindikatu — razredni organizaciji delavcev, posvetimo kulturnemu življenju kar največ pozornosti in predvsem dvigamo kulturno raven odnosov do dela.

III. kulturno srečanje naj bo zato še pomembnejši korak v razvijanju vrednot posameznika in vseh gradbincev. Naj bo pa to tudi priložnost za delavce SGP Pionir, da že sicer bogato tradi-

cijo kulture še okrepijo ter jo vnesejo v vse sredine in v vsakodnevno življenje.

To pa so tudi cilji republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništvu Slovenije.

Sekretar RO
ŠTEFAN PRAZNIK

Ladko KOROŠEC, basist in Milan STANTE, harmonikar, stalna gosta prireditel naše DO in tokrat tudi III. kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije. (foto K. B.)

O vlogi kulture v združenem delu

Najpomembnejša naloga kulture v sedanjem obdobju našega razvoja je spodbujati razvoj družbe kot celote in neposredno razvijati proizvajalne sile te družbe. Tudi kulturno srečanje gradbincev je rezultat, ki izhaja iz težnje po svobodnem ustvarjanju in izražanju lastnih idej v kulturnih stvaritvah.

Ob kulturnem srečanju uresničujemo idejo, da umetniški dosežki gradbenih delavcev pridejo iz ananosti in tako kultura postaja vedno bolj sestavina ustvarjalnega dela in vsestranskega razvoja. Tako delavci postajajo kreatorji kulturnega življenja. Skozi umetniško snovanje potrjujejo, da kultura raste iz ustvarjalnega dela, da je enakovreden element tega procesa, da raste iz samoupravnih odnosov s sadovi lastnega dela in v povezavi z neposrednimi kulturnimi ustvarjalci.

Prav je, da se kulturna dejavnost oblikuje v združenem delu, da so delavci množični obiskovalci, da se z njo izražajo in zavzemajo za prave kulturne vrednote in kujejo nove medčloveške odnose. Tako se ljubiteljska kulturna dejavnost kaže kot dejavnost, ki prispeva h kvaliteti celotnega družbenega sistema in dela in tudi kot izvor človekovega notranjega bogatstva, kot sestavina človekove osebnosti.

Kulturno srečanje gradbincev v Novem mestu naj pripomore k skupni akciji, ki bo omogočila večji kulturni napredek in pripomogla k nastajanju novih odnosov v procesu podružabljanja kulture.

Tudi letošnje kulturno srečanje je nadaljevanje tradicionalnosti med gradbinci, pozitivnih teženj po kulturnem ustvarjanju v svetu gradbenih delavcev, kjer gre za kreativno dopolnitev njihovega vsakdanjega dela —

zato ima prizvok globoke notranje potrebe. Dela pričajo o svojskem odnosu do sveta in okolja, iz katerega črpajo svoj navdih.

Kulturna dejavnost jih povezuje in motivira, da se vključujejo v širšo aktivnost, da z njo večajo ustvarjalne sposobnosti kolektivov in ustvarjajo trajne vrednosti, hkrati pa kujejo nove medčloveške odnose, ki dajejo smisel skupnemu delu in ga plemenitijo, saj je Tito ob sprejemanju zakona o delavskem samoupravljanju poudaril, da „brez kulturnega napredka delavci ne bodo zmogli samoupravljanja“!

VIDA SAJE

Delavec — ustvarjalec kulturne politike

Kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije je že tretje po vrsti. To pot je organizator srečanja SGP PIONIR iz Novega mesta. Lahko rečemo, da so taka srečanja postala že tradicija. Prvo kulturno srečanje je bilo leta 1979 v Slovenjgradcu na pobudo in v organizaciji SGP KOGRAD iz Dravograda. Drugo srečanje je bilo v Ajdovščini, organiziralo ga je SGP PRIMORJE.

Vsako leto je vse več prijavljencev. Letos je med prijavitelji 22 literatov, kar je skoraj trikrat več kot lansko leto. To pa pomeni, da se kulturna dejavnost oblikuje tudi v združenem delu. Vsak kulturni delavec se zaveda, da s svojo dejavnostjo prevzema tudi odgovornost za razvoj samoupravnih odnosov, za razvoj socialistične samoupravne kulture.

Kultura je stanje, je proces, je nepretrgano človekovo ustvarjanje. Kultura je rezultat vseh sprememb in dosežkov, ki so nastali v naravi, v družbi in v človekovem mišljenju. Kultura je posledica dela ljudi. To pa pomeni, da je vse prostrano

Ob sprejemu zakona o delavskem upravljanju leta 1950 je tovariš TITO dejal: „Brez kulturnega napredka delavci ne bodo zmogli samoupravljanja!“

področje človekovega dela dejansko zajeto v pojmu kultura.

Cilj naše družbe je premostiti prepad med intelektualnim in ročnim delom. Cilj naše družbe je, z drugimi besedami povedano, spajanje delavskega razreda in inteligence. Delavska kultura, kultura naše revolucije, je odpiranje možnosti, da vsak človek postane ustvarjalec, če za to čuti potrebo. Svoje ustvarjanje, pa če je še tako skromno, sporoča, na ta ali na drug način, drugim ljudem. Delo v kulturi mora biti raziskovalno, mora gledati v bodočnost, da bi s tem imeli temeljitejši odnos do kulture preteklosti.

Naša družbenopolitična naloga je, da mora delavec v združenem delu biti nosilec kulture. Ustvarjalec kulturne politike mora biti naš delovni človek. Kulturna srečanja gradbenih delavcev Slovenije s svojim ustvarjalnim delom to tudi dokazujejo.

RUDI ROBIČ

3. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

 * V najhujših *
 * trenutkih ni *
 * nihče omahoval *
 * „Ko je bilo treba reševati *
 * ranjence, tudi v najbolj kri *
 * tičnih trenutkih ni nihče *
 * omahoval, noben borec, no *
 * ben starešina. Vsakdo, ki je *
 * bil ranjen v tej strašni bitki *
 * ali sploh v našem osvobodil *
 * nem boju, je vedel, da ga *
 * soborci ne bodo zapustili. *
 * Zgodilo se je, da sta pri *
 * reševanju enega ranjenca iz *
 * gubila življenje dva, trije *
 * borci. Poleg vsega tega so *
 * bili borci, ki so častno *
 * opravljali vel ko nalogo, tudi *
 * sami izčrpani od lakote in *
 * utrujenosti, ravnogi tudi bol *
 * ni od tifusa. Zato sem po *
 * udaril, da je mogoče brez *
 * pretiravanja reči, da je to *
 * bila najbolj humana bitka v *
 * vojaški zgodovini . . . “ *
 * JOSIP BROZ — TITO, *
 * iz govora ob 35. *
 * obletnici bitke na Ne *
 * retvi *
 * *****

Pred nekaj dnevi je bila odprta prenovljena MLADINSKA KNJIGA v Novem mestu. (foto K. B.)

VSEPRISOTNA POEZIJA

Že davno nekoč je zapisal nekdo: „Pesmi so prazniki naših tihih, intimnih ur...“ Tako za tistega, ki jih bere, kot za onega, ki jih ustvarja.

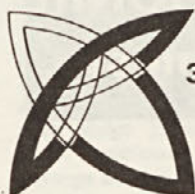
Pesniška beseda je nemara stara toliko kot človeštvo. Nemara sprva obredna, rotitvena, modrostno gromična, igriva, kot se danes pri naših malčkih, ki se tako radi poigravajo z lastnimi stih, ker so to pač igrive in lahko zapomljive besede. Iz teh prvotnih pesniških oblik človekovega izražanja, ki pa so v poeziji še vedno prisotne, se je razvila velika umetnost pesniškega izraza, pretanjena izpovedna govorica človekovega čustvenega in miselnega sveta, njegovih najglobljih doživetij, izpovedi njegove duhovne bitnosti, pa bodi to v epski ali lirčni povedni in izpovedni obliki, pa bodi to sonet ali prosti verz. Saj so tudi naši stari pregovori in reki pravzaprav poezija – s spoznanji in staro modrostjo.

Poezija živi in bo živela. Pesniška beseda cvete in zori v vseh časih in okoljih, v nekem smislu pri vseh ljudeh. Nekje pojoča kot bron, drugod jeclja-joča. Nekje tekoča in bistra kot gorski potok in hudornik, drugod okorna kot preprosti kipi svetnikov, ki so jih za naše cerkvice rezljale preproste, vendar domiselne roke vaških samoukov. Da, poezija, bodi v najvišjih umetniških dosežkih ali tista bolj vsakdanja, je vse prisotna. Kot poetična misel, kot poetični izraz naše govornice, naših doživetij, čustev, iskanj, pogledov na usodo človeka in sveta. Saj navsezadnje je tudi življenje slehernega izmed nas, pa bodi tako ali drugačno, vendarle visoka poezija našega in vsesplošnega življenja, izpoved grenkob in upov, mraku in svetlobe, stvarnosti in sanj. Spomnimo se pesmi, ki so nastajale med preprostim ljudstvom v krvavih dneh naše revolucije.

Vseprisotna poezija! Tudi med vami, gradbinci. Pa naj jo ustvarjajo, pišejo mehkejše ali ožuljene roke. Pravzaprav ne roke, ki so samo pomagalo – poezijo pišeta srce in um kot izsevanje človekovega notranjega sveta in kot doživljanje tistega sveta zunaj nas.

Lepo število pesniških ustvarjalcev, starejših in mlajših je poslalo svoje prispevke za to kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije. Tako izpričujete, da tudi med vami in v vas živi in utriplje poezija. Pa bodi to lirčna ljubezenska izpoved, ali izpoved s socialno vsebino, ali intimno doživetje pokrajine

in letnih časov. Mnogo iskrenih zvokov in tonov je v teh pesmih in tudi prizadevanj za res pesniški izraz in izpoved. Ne gre jih tehtati in meriti z navečjo vago in vatlom. Toda vaše so in naše tudi, pa naj bodo povedane v slovenski besedi ali besedi pesnikov iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne Gore. Vsi ste

3. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

iz velikega kolektiva gradbincev in iz velikega števila sodelovalcev vseprisotne poezije. Mimo orodja, ki ga uporabljate v gradbinstvu, je poezija vaše drugo orodje – orodje vaših čustev, spoznanj, doživljanja sveta in svoje usode. Naj to orodje pomaga graditi v vas in nas svetle in čvrste stavbe duha in lepote in smisla.

SEVERIN ŠALI

Žalost minevanja

Čas beži,
tvoja lepota veni,
luč upanja
tvojega ugaša.
Jesen se uglašča,
jesen v kateri
zaposneli metulji
zapuščajo
usahle cvetove poletja
ter iščejo
svežih cvetov jeseni,
ki pa so lepi,
a prazni, brezizrazni,
brez dišečega opoja
minulega poletja.

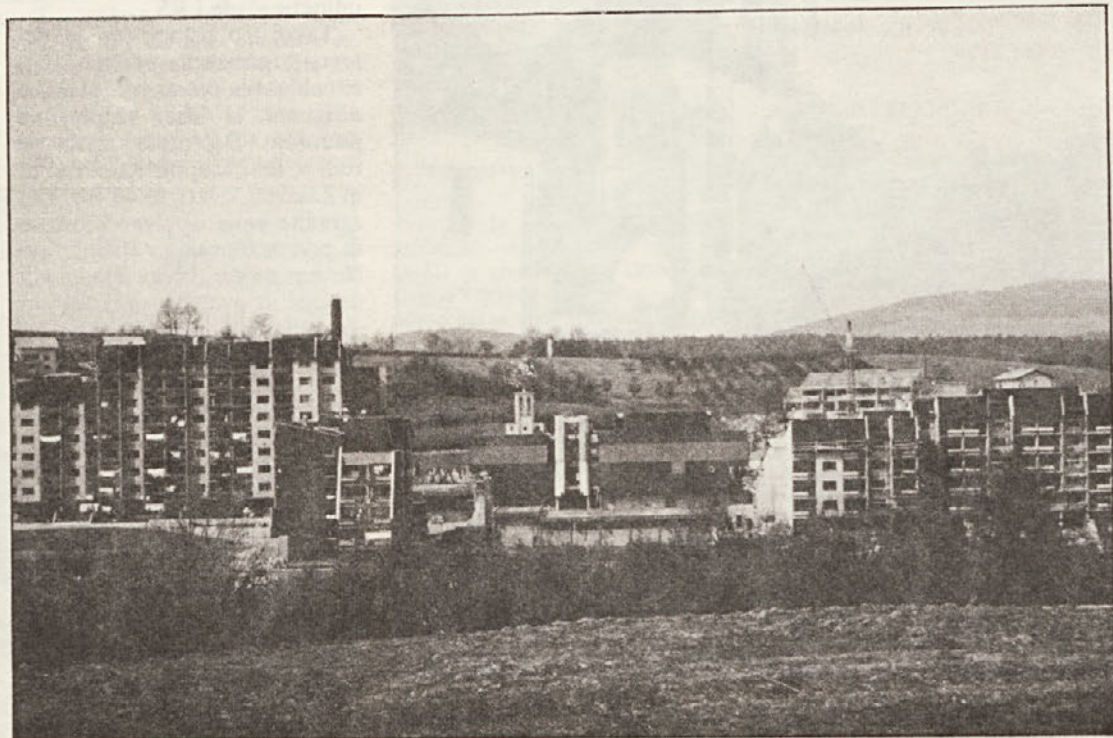
DANILO REMŠKAR
SGP Primorje, Ajdovščina

Tudi beton je pesem

Beton je rojstvo
in ljubezen,
trepet je in bolezen,
so kapljice krvi,
so želje in skrbi.

Beton je dom
in beli kruh pšenični,
je vonj
po sladkih travah
in pesem
v vseh oktavah.

RUDI ROBIČ

V sredini: nova blagovnica v soseski Cesta herojev, Novo mesto.

Dobrodošli!

Občina Novo mesto meri 759 km² in je med večjimi v Sloveniji. Območje občine je pred drugo svetovno vojno spadalo med nerazvita in agrarna področja. Podoba tedanjih gospodarskih razmer je označevala: prenaseljenost, revščina in številna socialna nasprotja.

V takšnih razmerah se je sproletarizirani kmet v času narodnoosvobodilnega boja množično odločal za vrste osvobodilnega gibanja, Novo mesto in druga večja krajevna središča pa so bila izvor organiziranega narodnoosvobodilnega gibanja. Delež občine v materialnih sredstvih, kakor tudi človeških žrtvah, ni bil majhen. Rezultati druge svetovne vojne pa so bili katastrofalni.

S pridnimi rokami in veliko željo, postaviti osnovo za naš boljši jutri, smo se lotili našega materialnega in družbenega razvoja.

Z odpovedovanjem osebnemu standardu, z velikimi napori naših delovnih ljudi, ob zdravih proizvodnih programih in ob veliki želji po napredku, smo dosegli razvoj, ki nas razveseljuje in hrabri. Iz skromnih servis-

nih delavnic, obrtnih delavnic in lekarniških laboratorijev so v 25 – 30 letih izrasle pomembne delovne organizacije: IMV, KRKA, SGP Pionir, Novoteks, Novoles, več obratov ISKRE in številne druge delovne organizacije, ki so po svojih izdelkih znane širom po Jugoslaviji in ki se uspešno vključujejo v mednarodno delitev dela.

Značilnost naših delovnih organizacij je, da niso zaprte v meje občine in mnogo TOZD teh delovnih organizacij dela v sosednjih občinah, v nerazvitih predelih naše občine, v drugih republikah in v tujini.

Danes je v naši občini, ki šteje 54.000 prebivalcev, skoraj 26.000 zaposlenih in na vsakem koraku je razvidno, da smo v dosedanjem razvoju dosegli pomembne rezultate.

Ob doseženih uspehih pa se srečujemo tudi z nekaterimi problemi, strukturnimi neskladji in zaostajanjem nekaterih področij, kar narekuje naše naloge in delovne usmeritve za naslednje srednjeročno obdobje.

Kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije je za našo občino pomemben dogodek. Vse udeležence zato toplo pozdravljam in jim želim iskreno

dobrodošlico z željo, da bi se med nami, Dolenjci, čim bolje počutili. Želim tudi, da bi srečanje uspešno potekalo in še naprej uveljavljalo delavsko amatersko kulturno dejavnost.

UROŠ DULAR
Predsednik skupščine
Občine Novo mesto

Delovna organizacija SGP PIONIR Novo mesto

SGP PIONIR Novo mesto spada med večje organizacije združenega dela na področju gradbeništva. Svoje kapacitete nima samo na matičnem področju, temveč tudi na širšem področju Jugoslavije in tudi v inozemstvu.

Naj kar na začetku poudarimo, da je panoga gospodarstva, v kateri PIONIR dela, izredno pomembna s stališča narodnega gospodarstva, saj je gradbeništvo generator gospodarske rasti za celo vrsto spremljajočih dejavnosti.

Splošne značilnosti in podatki o SGP PIONIR Novo mesto

Delovna organizacija SGP Pionir Novo mesto je bila ustanovljena v letu 1946 na podlagi odločbe vlade LRS.

Takoj po ustanovitvi je delovna organizacija pričela delati na objektih, ki so bili plansko dirigirani in sicer najprej na področju Dolenjske, nato pa tudi v Beli krajini, Kočevskem in Zasavju. V letu 1948 si je DO zgradila svoje upravne prostore in prva stanovanja v Bršljinu pri Novem mestu. Istega leta so bili urejeni in pričeli s proizvodnjo specializirani mehansko kovinski in mizarski obrati.

V letu 1951 je DO pričela z gradnjo tovarne roto papirja v Vidmu-Krškem in industrijskih in kmetijskih objektov v Beli krajini in Dolenjskem. Proizvodnja je iz leta v leto naraščala in je dosegla leta 1955 že 14.390.000 din.

V naslednjih letih se je DO tehnično in organizacijsko krepila. V skladu s tem se je večala tudi realizacija, ki je v letu 1966 dosegla 72.056.004 din, v letu 1970 je znašala 311.538.000 din, v letu 1976

1.050.478.000 din, v letu 1978 2.107.792.000, v letu 1980 3.226.628.000 din, plan za leto 1981 pa določa 4.400.000.000 din.

Uspešnost proizvodnje in plasmaja

Zlasti močan je bil razvoj DO SGP Pionir v zadnjih desetih letih. Na vseh področjih poslovanja se je pokazala zdrava, konstantna in organska rast, ki je povzročila, da je proizvodnja naraščala in dobila kvalitetnejšo karakteristiko.

Pionir je bil v razdobju takoj po uveljavitvi gospodarske reforme leta 1965 ena tistih redkih gradbenih organizacij, ki jih ostre restrikcije na investicijskem področju niso bistveno prizadele. Opazimo lahko celo nasprotno tendenco, namreč, da je DO krepkeje zadihala šele v času po reformi.

Ni potrebno še posebej poudarjati, da je bilo to možno doseči samo na osnovi jasno začrtanih smernic poslovne politike, ki je upoštevala nove dosežke na področju ekonomike, tehnologije in organizacije poslovanja.

Nekateri značilnosti razvoja delovne organizacije oziroma poslovanja v zadnjih letih

A. RAZISKAVA TRŽIŠČA

Glede na to, da mora imeti dobro organizirana delovna organizacija jasen vpogled v dogajanja na tržišču, je Pionir okrepil funkcijo raziskave tržišča. Ta mora registrirati vsa nihanja na relaciji ponudbe – povpraševanja ter dajati sugestije k racionalnim poslovnim odločitvam. Glavni namen okrepitev omenjene dejavnosti ni bil torej v tem, da bi le ta sama pridobivala nova dela, temveč da bi vodila tudi tako imenovano „aktivno politiko z okoljem“, da bi kupce seznanjala s prednostmi moderne tehnologije in jim nudila strokovno pomoč pri odločitvah.

B. KOMERCIALNA SPOSOBNOST

V ozki povezavi z raziskavo tržišča je tudi komercialna sposobnost podjetja, ki se je v zadnjem času okrepila kadrovske in tudi organizacijske. Komerciala se je namreč osamosvojila v svoj TOZD TKI in tako postala močna organizacijska enota, ki na osnovi matrične povezanosti stremi za čimvečjo učinkovitostjo celotnega poslovnega ciklusa.

Omeniti je treba tudi dejstvo, da se je marketing mreža v zadnjem času močno povečala, zlasti na področju Novega mesta, Ljubljane, Krškega, Zagreba, Jadrana ter Bosne in Hercegovine.

Na levi novi muzej NOB, na desni muzej in v sredini Kapitelj, nepogrešljivi del vsake upodobitve Novega mesta (foto Edo Vivoča).

(Nadaljevanje s 6. str.)

C. RAZŠIRITEV GRADNJE NA NOVA PODROČJA

V zadnjih petih letih je podjetje angažiralo svoje kapacitete tudi na področja drugih naših republik in v inozemstvu.

Vzrok temu so bili predvsem trije faktorji:

- organska rast podjetja DO,
- pomanjkanje dela na nekaterih matičnih področjih,
- eliminiranje zastojev v zimskem obdobju.

V načelu velja, da je za Pionirjevece interesantno celotno gradbeno tržišče Jugoslavije in seveda tudi inozemstvo.

Izrednega pomena je angažiranje Pionirja ob jadranski obali. S tem, da se v zimskem času preselijo kapacitete na obmorsko področje kjer se lahko normalno dela tudi pozimi, odpadejo škodljiva nihanja v proizvodnji. Enakomernost proizvodnje ima za posledico zmanjšanje fiksnih stroškov na enoto proizvodnje oziroma izboljšanje finančnega rezultata ter ustrezno povišanje osebnih dohodkov zaposlenih. Rezultati angažiranja na obmorsko področju so atraktivni objekti: Solaris v Šibeniku, hotelski kompleks Zelena laguna, hoteli Materada, Mediteran ter Albatros v Poreču, stolpnice na Reki, moteli v Ičićih, hotel na Adriatic v Opatiji, hotel Sirena na Hvaru, del hotelskega kompleksa Uvala Scott, turistično naselje Sončni zaliv v Malem Lošinj, turistično mesto Červar pri Poreču, hotel Eva na Reki in še bi lahko naštevali.

S stališča teritorialne ekspanzije je pomembno, da se je podjetje dokončno plasiralo tudi na tržišče Zagreba. Glede na v začetku poudarjeno načelo, da je za delovno organizacijo interesantno področje cele Jugoslavije, je gradil Pionir šolo tudi v Banja Luki, pa tudi več poslovnih objektov v Bosanskem Petrovcu, Zivinicah, Glamoču, Bihaču, Zvorniku itd. V zadnjem času smo se močno angažirali tudi pri obnovi Črne Gore.

D. ANGAŽIRANJE SGP PIONIR NA TUJIH TRŽIŠČIH

SGP Pionir Novo mesto se je že kmalu po uveljavitvi gospodarske

reforme leta 1965 pričel aktivneje prizadevati za pridobivanje del v inozemstvu. Narejenih je bilo veliko ponudb, zlasti za dela v Libiji, Iraku, Poljski, Nemčiji, prav tako pa so bili tudi zadolženi strokovnjaki, ki so imeli kot glavno nalogo analizo pogojev in razmer na tujih gradbenih tržiščih.

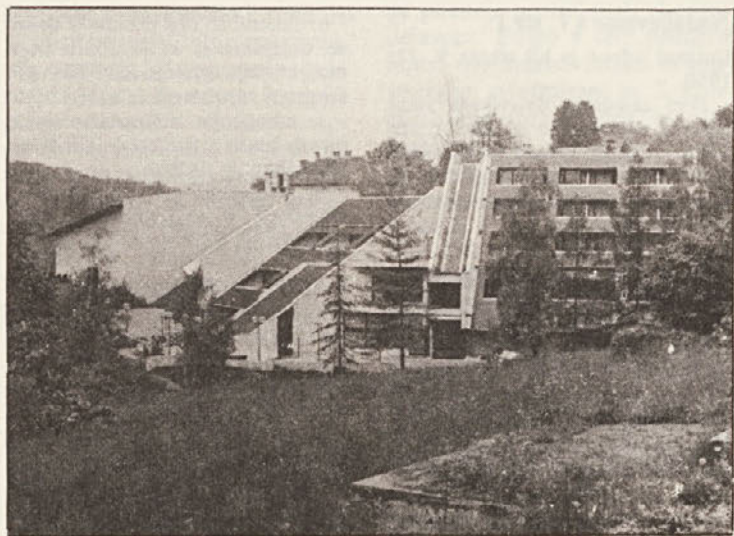
Naši dolgotrajni naporji in želje, da bi se angažirali v inozemstvu, so se uresničile šele v začetku sedemdesetih let, ko smo prevzeli po obsegu sicer manjša dela, ki pa so bila strokovno zahtevna, v Karlsruhe v Zvezni republiki Nemčiji. Led je bil torej prebit.

Postavlja se vprašanje, kateri so bili razlogi, ki so Pionirjeve gradbince silili k razmišljanju in akcijam za pridobitev del v tujini že po letu 1965, kar je bilo za gradbeništvo sorazmerno zelo zgodaj.

Ze dolgo je znano, da je ena izmed značilnosti Pionirjevega poslovnega sistema izredna odprtost in posluš za sodobne tokove v gospodarstvu. Pionir se ni nikoli zapiral v ozke občinske meje, temveč je želel krepiti povezovanje in sodelovanje z drugimi poslovnimi partnerji na širšem republiškem in tudi medrepubliškem nivoju. Ko je bilo to doseženo, je bila razumljiva težnja, da bi Pionirjevo poslovno prakso obogatili z mednarodno razsežnostjo, da bi poskusili zmeriti utrip gradbeništva tudi v drugih deželah. Želeli smo se kaj novega naučiti, se srečati s tujo konkurenco in prenesti v naše razmere moderno tehnologijo in nov industrializiran pristop v gradbeništvo nasploh.

Seveda pa je bila pri orientaciji v inozemstvu odločilna tudi splošna ekonomska politika naše širše družbenopolitične skupnosti. Zunanje trgovinski primanjkljaj, oziroma negativna plačilna bilanca, je postajal namreč resen omejevalni dejavnik nadaljnega gospodarskega razvoja Jugoslavije. Zato se je kot velelnik in nujnost postavila zateva po večjem izvozu in večjem angažiranju našega gospodarstva za izravnano bilanco.

Te zahteve in smernice nismo vnesli v naše razvojne programe samo formalistično, temveč smo jih začeli tudi praktično uresničevati s tem, da smo v letih 1973 in 1974 zgradili v Zakopanah na Poljskem velik hotel Kasprowy v rekordnem

Dom JLA v Novem mestu (foto: Goran Rovani).

roku, kvalitetno in tudi finančno uspešno. Plačilo je bilo izvršeno v ameriških dolarjih, vrednost opravljenih del pa je znašala 8.000.000,00 USA dolarjev.

V novem srednjeročnem razdobju smo še pospešili našo prisotnost na tujih tržiščih s tem, da smo lani nadaljevali z deli na Poljskem in pričeli graditi hotel v Warszawi, že od leta 1977 naprej pa smo močno angažirani na različnih delih v Libiji.

E. NOVI TEHNOLOŠKI POSTOPKI

SGP Pionir je bil med prvimi gradbenimi delovnimi organizacijami v Sloveniji in Jugoslaviji, ki je namesto klasičnega načina gradnje z opeko vpeljalo modernejši industrijski način gradnje. V razvojnem oddelku in v sodelovanju s kooperanti ter kot aktivni član SOZD GIPOSS ter Adriagradnja si Pionirjevi strokovnjaki prizadevajo za preprek zlasti na naslednjih področjih:

- standardizacija in tipizacija elementov v stanovanjski gradnji,
- serijska prefabrikacija in montaža pri gradnji industrijskih objektov,
- zaključna gradbena dela na objektih,
- organizacija in tehnologija proizvodnje.

F. POVEZOVANJE

Pionir je bil že pred reformo iniciator ustanovitve največjega SOZD v gradbeništvo Slovenije - GIPOSS, ki združuje nekaj velikih in dobro organiziranih slovenskih gradbenih podjetij. Združevanje zaposluje preko 15.000 delavcev. Značilno pa je dejstvo, da je Pionir včlanjen tudi v SOZD na področju Hrvaške. Ta SOZD - Adriagradnja, je v poslovnem smislu še bolj uspešen kot GIPOSS.

Pionir sodeluje tudi z uveljavljenimi instituti, centri in biroji. Zelo uspešno je sodelovanje z nekaterimi organizacijami posebnega družbenega pomena na področju urbanizma, s katerimi skuša Pionir priti do najcenejših variant gradenj, začeni od komunalnega urejanja in projektiranja, pa do neposredne gradnje. S takimi rešitvami ima korist Pionir pa tudi potrošnik - kupec.

G. IZOBRAŽEVANJE IN KADRI

V podjetju poteka izobraževanje po štirih linijah:

- izobraževanje vajencev,
- sistematično vključevanje študentov,
- dopolnilno izobraževanje na delovnem mestu oziroma napredovanje že zaposlenih delavcev, ki s svojim delom dokazujejo, da so sposobni za odgovornejše naloge,
- izobraževanje zaposlenih delavcev v okviru izobraževalnega središča in v sodelovanju z zunanjimi institucijami.

Ugotoviti je treba, da vsi štirje načini izobraževanja konstantno rastejo, saj se vodstvo in samoupravni organi zavedajo, da je osnovni nosilec proizvodnje delavec in bolj bo ta izobražen, boljši bodo tudi uspehi poslovanja.

Kako hitro je rasla DO SGP Pionir, lahko vidimo na osnovi podatkov o zaposlenih po letih.

- leta 1976	1620 zaposlenih
- leta 1970	1913 zaposlenih
- leta 1973	2379 zaposlenih
- leta 1975	3044 zaposlenih
- leta 1977	3720 zaposlenih
- stanje 31. XII. 1980	4014 zaposlenih

H. SKUPNI STANDARD

Skrb za delavca se pri SGP Pionir kaže v tem, da so na vseh matičnih TOZD zgrajene v samskih domovih in naseljih primerne kapacitete za nastanitev. V teh zgradbah je 2.113 ležišč, v Novem mestu, Ljubljani, Krškem in Zagrebu pa imamo tudi lastne menze.

V počitniških domovih imamo skupno 208 ležišč in sicer na Hvaru 20, v Poreču 49, Nerezinah 12, Novigradu 6, Červarju 18, Vrsarju 40, Gorjancih 18, Veliki Planini 10 in Bohinju 31.

I. SAMOUPRAVLJANJE IN SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

SGP Pionir je bil med prvimi delovnimi organizacijami v Sloveniji in Jugoslaviji, ki so pričele uvajati samoupravljanje. Prvi delavski svet je bil izbran že aprila 1950 ter ponovno izvoljen 11. 10. 1950.

(Nadaljevanje na 8. str.)

Poslovni prostori občinske skupščine v Novem mestu (foto Goran Rovani).

(Nadaljevanje s 7. str.)

Upravni odbor je bil izbran 9. 11. 1950.

Prvo zasedanje delavskega sveta delovne organizacije je bilo 21. 10. 1950. Predsedoval mu je najstarejši član DO tov. Anton Sladič ki je vodil zasedanje do izvolitve predsednika tov. Karla Polanca. V skladu z ustavnimi določili se je DO SGP Pionir na novo konstituirala 1974. Registrsko sodišče je o tem izdalo odločbo 2. 9. 1974 in ta dan lahko štejemo za začetek nove samoupravne organiziranosti v TOZD in DSSS. Omeniti moramo tudi, da smo v zadnjih dveh letih poskušali narediti Pionirjevo organizacijsko strukturo bolj učinkovito s tem, da smo formirali nov TOZD Tehnična komercialna in inženiring, da smo formirali novo delovno skupnost Interne banke ter ustanovili kolegijski poslovodni organ. Prav tako smo nekoliko prestrukturirali obstoječe delovne naloge in opravila, da bi dosegli večjo učinkovitost in prodornost.

V SGP Pionir je sedaj združenih 13 TOZD, DSSS ter DS Interne banke.

Osnove perspektivnega razvoja delovne organizacije SGP PIONIR Novo mesto

Živimo v obdobju permanentnih revolucij, kar še zlasti velja za tehnično-tehnološko področje. Kar je bilo še včeraj novost, je danes že zastarelo. Dinamični razvoj je postal zato imperativ za vsakogar, ki noče biti na repu dogajanj, temveč želi razvijati svojo ekonomijo v skladu z ekonomskimi zakoni razvoja.

A. KARAKTERISTIKA POSLOVNEGA SISTEMA SGP PIONIR

Pionirjev poslovni sistem je v vsej svoji več kot 30-letni zgodovini kazal značilnosti zelo dinamičnega mehanizma. V tej dobi se je razvil v razvejano organizacijo združenega dela, ki ni samo občasne pomena temveč s svojo pomembnostjo posega tudi na republiško in celo jugoslovansko raven.

Ko smo omenili dinamični razvoji smo zlasti mislili na:

a. močno teritorialno ekspanzijo na širše slovensko in jugoslovansko področje, v zadnjem času pa tudi na področje inozemstva.

b. dinamično organiziranost delovne organizacije, ki je dobila novo moč z uveljavljanjem nove ustave in zakona o združenem delu,

c. izboljšanje izobrazbene strukture delavcev v proizvodnji in delavcev v skupnih službah,

d. pospešeno uveljavljanje novih tehnologij v proizvodnji z vsemi posledicami, ki jih to nosi s seboj.

B. OSTALE ZNAČILNOSTI RAZVOJA SGP PIONIR PA SO ŠE NASLEDNJE

a. organska rast proizvodnje z vsemi poslovnimi funkcijami.

Pionir se ni širil z brezglavim in tveganim združevanjem in povezovanjem, ampak se je razvijal v skladu s svojimi lastnimi močmi in kadri. Tako je Pionirjeva organizacijska struktura dokaj trdna in homogena, ker smo pri širjenju naših kapacitet upoštevali razen principa skladnosti še:

- princip kontinuitete,
- princip efikasnosti.

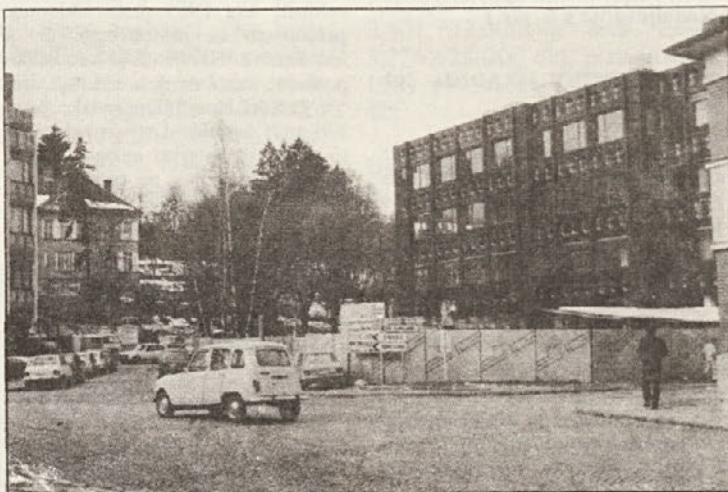
b. Izostren posluš za vse novosti v poslovnih funkcijah.

Ena od kvalitet in komponent Pionirjeve organizacije je bila in je še, v možnosti hitre adaptacije tako tehnoloških kot ostalih poslovnih novosti v poslovni sistem. Že od nekdaj je veljalo, da mora biti Pionir vsaj za korak pred ostalimi delovnimi organizacijami na področju gradbeništva in tudi ostalimi gospodarskimi subjekti. Tako je bil Pionir tudi na naslednjih področjih med prvimi. Navedimo jih vsaj nekaj:

1. pri uvajanju najnovejših tehnologij in z njimi povezanimi težnjami, da se tudi v gradbeništvu uveljavi industrializacija in z njo povezan industrijski način mišljenja,

2. pri uvajanju modernih metod v poslovanju, planiranju ter kontroli poslovanja kot je npr. direct costing metoda,

3. pri samoupravni organiziranosti, ko smo organizirali TOZD po funkcionalnem in teritorialnem principu. Med prvimi organizacijami v gradbeništvu smo odstranili v poslovanju republiške meje ter se močno angažirali na gradbenem tržišču sosednje republike Hrvaške ter v Bosni in Hercegovini. Prav tako smo glede na široke možnosti, ki nam jih daje nova ustava in zakon o združenem delu, člani v dveh SOZD - v

Zavarovalnica TRIGLAV Novo mesto.

Giposu Ljubljana ter Adriagradnja Rijeka,

4. pri uvajanju avtomatske obdelave podatkov, kjer smo orali ledino na zelo zahtevnem in obsežnem področju, ki pa je osnova in pogoj za izgradnjo najbolj učinkovitega informacijskega poslovnega sistema,

5. pri urejanju široke palete poslovnih povezovanj s partnerji, ki sodelujejo v reprodukcijskem procesu gradbeništva,

6. pri širjenju objektov družbenega standarda ter počitniških domov na morju in gorah.

C. PERSPEKTIVE IN PROJEKCIJE NADALJNEGA RAZVOJA DELOVNE ORGANIZACIJE SGP PIONIR

Menimo, da so temelji, na katerih stoji Pionirjeva organizacijska struktura, zdravi in da so svojo trdnost že do sedaj opravičili.

Glede na zakonitost ekonomskega razvoja pa bi bila velika iluzija, če bi se s tem zadovoljili in počivali na doseženih lovorikah. Edina alternativa je tudi za v naprej organska in dinamična rast Pionirjevega poslovnega sistema, ki mora temeljiti na naslednjih elementih:

a. ustreznih kadri.

Ni zgolj slučaj, da smo v projekciji naše delovne organizacije pričeli ravno s kadri. „Homo mensura omnium raram“ so dejali Rimljani in moramo jih pritrčiti, saj tudi naša ustava postavlja in imperativno določa, da je naš delavec - samoupravljaec, osnova in os vsega našega socialističnega samoupravnega sistema.

Zato mora biti ena od glavnih smeri naše poslovne politike v perspektivnem razvoju, da okrepiamo in še posebej poudarimo našo kadrovske politiko.

Ker bo naša delovna organizacija čedalje bolj organizirana in opremljena z najnovejšimi tehničnimi pripomočki, se bomo morali prizadevati, da bomo pritegnili k Pionirju visoko strokovne kadre. Zato bomo morali pri kadrovskem delovanju po-

udariti štipendiranje vseh profilov strokovnjakov.

Pri kadrih, ki so in ki še bodo prišli v okvir delovne organizacije Pionir, bomo morali zlasti razvijati naslednje osebnostne lastnosti:

1. pripadnost k delovni organizaciji „Pionir“,
2. širok horizont pri obravnavanju poslovne problematike,
3. moralno politične kvalitete,
4. težnjo k iskanju višjih ciljev in premagovanje egoističnih ambicij,
5. dinamičnost ter disciplina,
6. delovne navade,
7. samoiniciativnost, agilnost,
8. zmožnost timskega dela.

Pri vseh kadrih, zlasti pa še pri visoko strokovnih, bo potrebno krepiti dopolnilno izobraževanje in izobraževanje ob delu.

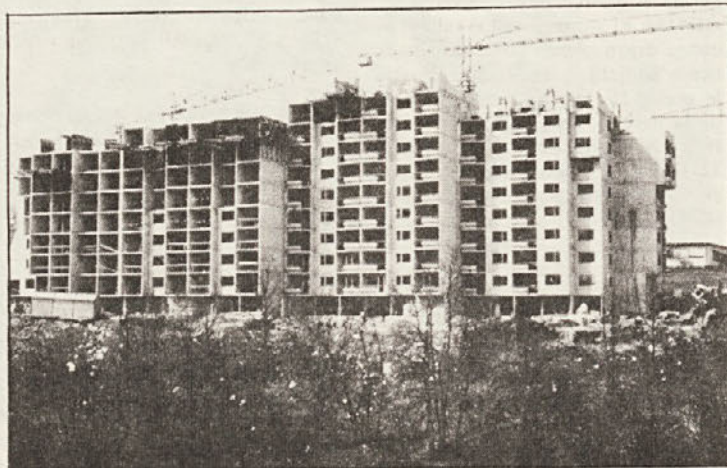
b. Optimalna organiziranost.

Razumljivo je, da se bo Pionir zaradi svojega razvoja moral tudi organizacijsko prilagoditi tem spremenjem in razmeram.

Formalno se bo nova organiziranost odražala v večjem številu TOZD in sicer tako, da bomo morali večji poudarek dati funkcionalnosti. Glede na to, da bo v bližnji prihodnosti nujno zgraditi še veliko infrastrukturnih objektov, je treba pri Pionirju organizirati posebno organizacijsko enoto, TOZD Nizogradnje.

Čeprav naj bi bil tudi v dolgoročnejšem razdobju poudarek na organizacijskem razvoju s svojo in tujo akumulacijo, ni za zavreči tudi možnosti povezovanja z nekaterimi drugimi organizacijami združenega dela.

Organizacijski procesi bodo šli v to smer, da bo Pionir, glede na funkcionalno zaokroženost proizvodnega procesa in obsežnega teritorija, ki ga s svojimi kapacitetami pokriva, moral prerasti v močno reprodukcijsko celoto.

Nova soseska Cesta herojev iz dneva v dan raste. (foto K. B.)

Konferenca vseh komunistov SGP Pionir

V soboto, 11. aprila 1981, so se prvič po 8. kongresu ZKS zbrali v Domu JLA v Novem mestu komunisti, ki združujejo svoje delo v naši delovni organizaciji. Na konferenci so bili prisotni tudi vodilni delavci TOZD samoupravnih organov, SOZD, sekretar občinskega komiteja ZKS, sekretar MS ZKS za Dolenjsko ter predstavniki javnih informativnih sredstev.

Namen konferencie je bil, da komunisti odkrito in temeljito ocenijo samoupravne ekonomske in politične razmere v delovni organizaciji. Po uvodnih besedah koordinatorskega ZK, tov. Martina Pungerčarja, je stekla živahna razprava, v kateri je sodelovalo 17 udeležencev.

Kritična razprava, podkrepjena s številnimi podatki, je pokazala, da so bili predvsem v letu 1980, ki je bilo v gospodarskem smislu zelo težko, doseženi najboljše rezultati v preteklem planskem obdobju. Seveda pa to ne pomeni, da ti rezultati z boljšo organizacijo, disciplino, sprotnim odpravljanjem slabosti in utrjevanjem boljših odnosov, ne bi bili lahko še boljši.

Jasno je bilo poudarjeno, da se predvsem pri formiranju gradbenih TOZD pozna, da so nastajale vse preveč po teritorialnem principu in se kot take žejele včasih ponášati kot delovna organizacija.

Se ne dovolj urejeni dohodkovni odnosi med TOZD so otežkočali učinkovitost dela na skupnih gradbiščih doma in v tujini.

Več razpravljavcev je kritično govorilo o tovrstnih napakah in samokritično priznalo tudi lastne slabosti, ki jih bo treba v bodoče odpraviti.

Lahko zapišemo, da je bila enotna ugotovitev, da je treba v tem srednjeročnem obdobju, ki bo za gradbince splošno stabilizacijsko naravnano napraviti predvsem naslednje premike:

- oceniti in dograditi samoupravno organiziranost tako, da bo delovna organizacija še sposobnejša pri celovitosti svojih ponudb;

- dograditi in utrditi dohodkovne odnose med TOZD znotraj delovne organizacije in skupnimi službami;

- preseči, odpraviti sedaj že vse preveč zakoreninjeno podjetniško miselnost posameznih TOZD in zavreti zaposlovanje administracije in režije;

- dosledno uresničevati plansko zastavljene naloge po prioriteti in združevanju sredstev;

- z boljšo organizacijo dela, delovno disciplino in kvaliteto doseči spoštovanje pogodbenih rokov in ugleda delovne organizacije;

- krepiti informiranje, kulturno in športno dejavnost;

- zboljšati stanovanjske, prehranske in družbene razmere delavcev iz bratskih republik;

- krepiti obstoječe in iskati nove metode dela komunistov še posebej pa okrepiti njihovo delovanje v ostalih DPO in delegatskem sistemu.

Konferenca je dala vrsto idej in konkretnih predlogov za še boljše gospodarjenje in hitrejšo uresničevanje ekonomskih in samoupravnih odnosov. Hkrati je pooblastila delovno predsedstvo in sekretarje OOK, da v kar najkrajšem času izdelajo konkreten akcijski program za nadaljnje delo.

Kongres bo še poglobil samoupravljanje

V naši temeljni organizaciji Ljubljana smo obravnavali predlog občinskega sveta zveze sindikatov Moste-Polje, ki je pripravil listo delegatov iz naše občine za 3. kongres samoupravljalcev.

Prav sedaj se na vseh nivojih naše samoupravne socialistične družbe pripravljamo, da bo kongres samoupravljalcev izveden uspešno, da bodo na kongresu spregovorili delegati iz združenega dela in s tem tudi samo združeno delo.

Če pogledamo malo v zgodovino našega samoupravljanja lahko rečemo, da so leta 1955 predstavniki v skupščini sprejeli resolucijo, v kateri ja našel kongres samoupravljalcev tudi svoje mesto. Delavski predstavniki so že takrat mislili, da je taka odločitev nar vna, saj vemo, da so takrat delavski sveti obstajali komaj pet let.

Drugi del te resolucije poja snjuje cilje kongresa. Poudarili so, da se bo na kongresu samoupravljalcev obravnavalo delo delavskih svetov in njihovih medsebojnih pridobljenih izku-

šenj, kar bi prispevalo k rezši rit vi in utrjevanju teh samoupravnih organov. V isti resoluciji je poudarjeno, da mora kongres prispevati tudi k utrjevanju vloge in k enotnosti delavskega razreda in proizvajalcev kot nosilcev pravic in nalog samoupravljanja v gospodarstvu.

Delavski amandmaji, četrta ustava SFRJ in pozneje zakon o združenem delu skupaj z zakonom o delovnih razmerjih republik so še bolj trasirali pot razvoja samoupravnega delegatskega sistema v naši družbi.

Pri tem se postavlja vprašanje, kaj bo obravnaval sedanji 3. kongres samoupravljalcev?

Če pogledamo teze, pripravljene za kongres samoupravljalcev, lahko ugotovimo, da se bodo na kongresu obravnavale opredelitve X. in XI. kongresa ZKJ, VIII. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije ter posebej sklepi 15. seje ZKJ.

Dohodkovni odnosi, pridobivanje dohodka, razporejanje dohodka in socialna politika bodo v ospredju kongresa. Kongres bo obravnaval še naslednja vprašanja organizacij združenega dela:

- oblike združenega dela in sredstev,

- združevanje in povezovanje ter pogoji gospodarjenja, samoupravno interesno združevanje in povezovanje dela, samoupravno planiranje in družbena reprodukcija in stabilizacija,

- temeljni pogoji delegatskega sistema,

- delegacije in delegati,

- delegatske skupščine,

- samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje,

- samoupravno pravo in zaščita družbene lastnine in samoupravljanje,

- odgovornost v delegatskem sistemu,

- kolektivno delo in odločanje,

- informiranje,

- znanost,

- strokovne službe,

- kadrovska politika.

Iz zgoraj nanizanih tem je razvidno, da bodo delegati na 3. kongresu obravnavali vse naloge, ki so vitalnega pomena za obstoj in razvoj naše družbe.

Takoj se nam postavlja vprašanje, kaj bomo mi delavci v združenem delu, ki ne bomo prisotni na samem kongresu samoupravljalcev?

Menim, da smo si v naši delovni organizaciji vsi enotni, da se vsi sprejeti sklepi na kongresu samoupravljalcev pozneje vnesejo v naše plane in samoupravne akte. Vse subjektivne sile v TOZD morajo sklepe kongresa pravočasno obravnavati na svojih sestankih in svoje skle-

pe pozneje posredovati zborom delavcev. Edino v tem primeru bomo vsi delavci enako in pravočasno informirani in 3. kongres samoupravljalcev bo dosegel svoj cilj, ne pa govorjenje in govorjenje, kakor se v praksi posameznikov večkrat slíši.

DUŠAN DEVIČ

Več sodelovanja med projektanti in izvajalci!

Prednost montažne gradnje je v hitrosti in ekonomičnosti. Za doseg tega je pomemben faktor tudi čas projektiranja. Pot od želje investitorja do izvedbe mora biti čimkrajša.

Predstavniki TOZD Projektiivni biro in TOZD TOGREI so se sestali, da bi se dogovorili o boljšem medsebojnem sodelovanju. Kasnitve pri izdelavi projektne dokumentacije imajo precejšen vpliv na tok proizvodnje v TOGRALU in na doseganje pogodbenih rokov. Ugotovljeno je bilo, da ima tudi TOZD PB podobne težave, ker ne dobiva pravočasno vseh podatkov, ki so potrebni za izdelavo projekta. Oba TOZD sta določila svoje predstavnike, ki se bodo sestajali enkrat mesečno ali po potrebi in reševali tekočo problematiko.

Si stem montažne gradnje še ni povsem dodelan. Pojavljajo se novi detajli, potrebno je iskanje boljših načinov pritrjevanja. Možni bi bili še nekateri tovarniško izdelani elementi, ki bi skrajšali čas postavitve objekta.

Pripravljen je nov predlog za obliko načrtov, kar bi bistveno prispevalo k hitrejši izdelavi.

Mnenje vseh prisotnih je bilo, da bi bilo potrebno izdelati konkreten razvojni program nalog za področje montažne gradnje in jih z razpisom v okviru DO oddati v obdelavo.

MIRAN ZORKO

 *
 *
 *
 * „Tito se je znal prilagoditi
 * ritmu revolucije. Vedno je
 * znal biti na pravem kraju in
 * se na pravi način ravnati v
 * zgodovini. V svojem življe-
 * nju se ni nikoli umaknil.
 * Tito ni bil žrtev zgodovine,
 * marveč je zgodovino živel.“
 *
 *
 * ALBERTO MORA-
 * VIA, italijanski pisatelj,
 * 1980
 *

Delo sindikata na oddaljenem gradbišču

Sindikalna organizacija gradbiščna Reka je izvolila nov sindikalni odbor. Za predsednika sindikalnega odbora je izvoljen Vi ktor Zrnić, za podpredsednika Milutin Đurić in za blagajnika Zvonko Rakijašić.

Novi sindikalni odbor se je precej aktivno vključil v obravnavo in razreševanje aktualnih vprašanj v TOZD, zlasti še na gradbišču Reka. Zavzel je stališča o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev na gradbišču Reka, razpravljal o samoupravnih sporazumih in dal svoje pripombe. Iz sredstev sindikata je dodelil pomoč nekaterim delavcem, sklepal o organiziranju turnirja v športu in o nakupu knjig za sindikalno knjižnico na tem gradbišču.

Že nekaj časa ocenjujemo, da imamo na gradbišču Reka dobre odnose in dobre delovne rezultate. K temu je vsekakor prispevala tudi prisotnost DPO na tem gradbišču ter dobro vodstvo gradbiščna.

IVAN ILIJANIĆ

Izplačevanje štipendij

SGP PIONIR NOVO MESTO je podpisnik novega samoupravnega sporazuma o štipendiranju v SR Sloveniji. Štipendije po omenjenem SS so se pričele izplačevati s 14. 4., skupaj z razliko od 1. 1. 1981.

Novi samoupravni sporazum o štipendiranju predvideva za določanje višine kadrovske štipendije samo kriterije učnega uspeha, za kar je predvidena enota točkovna lestvica v razponu od 400 – 1080 točk in pa dodatek do 200 točk za tiste poklice, v katerih je izrazito pomanjkanje kadrov. Razmerja med posameznimi kategorijami po učnem uspehu se pri štipendistih povečujejo tako, da je boljši uspeh bolj stimuliran kot doslej.

Sedanji sporazum ne vsebuje več kriterija „hitrost študija“, po katerem je bilo mogoče pravočasno izpolnjene študijske obveznosti študentov stimulirati z dodatkom od 100 do 250 točk. Zaradi spremenjenega režima študija, ko je sprotnost študija pogoj za vpis v naslednji letnik, taka stimulacija ni več potrebna. Dodatek 200 točk za deficitarne poklice pa je še ostal, vendar o njem odločajo sami udeleženci samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini, ki vsako leto pred razpisom kadrovskih štipendij opredelijo tiste poklice, za katere bodo štipenditorji lahko priznali take podatke. S tem je možno stimulirati tiste poklice, ki jih primanjkuje na določenih območjih.

Po starem sporazumu o štipendiranju se v prvih letnikih srednjih, višjih in visokih šol upošteva uspeh preteklega šolskega leta, to je uspeh iz osnovne ali srednje šole, novi SS pa predvideva, da je v vseh prvih letnikih kadrovska štipendija enotna (za učence 480 točk, za študente pa 650 točk). Različni pogoji šolanja (delovni pogoji šol, socialni vplivi) in iz njih izhajajoča uspešnost, kot tudi spremembe o prehodu na zahtevnejšo šolo, na višino kadrovske štipendije ne vplivajo že v prvem letniku.

Pri kadrovskem štipendiranju novih štipendistov je uveden cenaz na 85 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu, kar pomeni v letu 1980 6.248 din mesečnega dohodka na družinskega člana ali 25.136 din mesečnih dohodkov v 4-članski družini. Šele nad takim dohodkom v družini je omejitev in je možno podeliti kadrovski štipendijo le izjemoma.

VOJKA PEZDIRC

Priznanja tudi našim članom

10. aprila 1981 je bila letna skupščina Zveze društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije.

Skupščina je bila v prostorih Republiške skupnosti za ceste Slovenije, ki je bila pokrovitelj skupščine. Prisotni so bili predstavniki vseh društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije in nekateri častni člani, kot je predsednik Zveze društev gradbenih inženirjev in tehnikov Jugoslavije, predsednik DGIT Zagreba in drugi.

Prisotne je pozdravil in podal poročilo o delu društva med zadnjima skupščinama dosedanja predsednika društva Stanko Tominc, dipl. ing. gradb.

Nato smo izvolili organe skupščine in skupščina je začela z delom.

Sl edila so poročila o delu posameznih organov ZDGITS. Vsi organi društva so poslovali in delovali uspešno. Zlasti je bilo zanimivo poročilo glavnega urednika Gradbenega vestnika in debata nekaterih posebno aktivnih članov društev.

Zvedeli smo, da je najbolj aktivno DGIT Maribor, ki ima približno 600 članov, dočim ima DGIT Ljubljana samo približno 300 članov.

Po končani debati in poročilih so bili razrešeni organi društva in izvoljeni novi.

Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen Sl avko Tominc, dipl. ing. gradb., član DGIT Maribor.

Člani delovnega predsedstva ZDGIT Slovenije. Prisotne pozdravlja ing. TOMINC, dosedanja in novi predsednik društva.

Podeljena so bila tudi priznanja najzaslužnejšim članom posameznih društev in povelje najzaslužnejšim podjetjem.

Razen Cestnega podjetja Maribor je tudi naše podjetje prejelo povelje SGIT Jugoslavije kot znak priznanja za uspešno sodelovanje pri ustvarjanju ciljev in nalog Saveza građevinskih inženjera i tehničara Jugoslavije.

Najzaslužnejši član našega društva, ing. Žerjal, je za dolgoletno delo v društvu prejel posebno priznanje.

Posebna priznanja so dobili še nekateri zaslužni člani našega društva:

Slavka Redenšek in Ida Slapšak, SGP Pionir Novo mesto – TOZD Krško, Cvetka Petelin, SGP Pionir Novo mesto – DSSS in Milan Verček, dipl. ing. gradb., SGP Pionir Novo mesto – TOZD projektivni biro, v znak priznanja za dolgoletno požrtvovalno in vestno društveno delo.

Po uradnem delu skupščine je pokrovitelj skupščine, Republiška skupnost za ceste, s kratkim filmom predstavil potek in način gradnje avtoceste Vrhnika – Dolgi most.

JELKA KUPEC

Več mladih aktivistov!

Koordinacijski svet ZSMS DO je 10. 4. 1981 analiziral delovanje OO ZSMS, obravnaval štipendijsko politiko, evidentiral novo vodstvo KS in se dogovoril še za vrsto aktualnih nalog.

Ob ugotovitvi, da do sedaj, kljub prejšnjim pozivom še niso ustanovljene OO ZSMS v TOZD TOGREL in TOZD PB, je Koordinacijski svet zelo kritično razpravljal o vlogi in odnosu drugih DPO v teh TOZD do mladine. KS je dal tudi iniciativno za ustanovitev OO ZSMS v TOZD TKI, TOZD Keramika in TOZD Gradbena operativa Metlika. Ugotovljeno je tudi, da OO ZSM TOZD gradbeni sektor Ljubljana, TOZD gr. sektor Krško, TOZD SPO, TOZD MKO in DSSS nekoliko zaostajajo v svoji aktivnosti. Druge osnovne organizacije v glavnem dobro delujejo, posebno pa še OO ZSM TOZD gr. sektor Novo mesto, TOZD LO in zadnje čase OO ZSMH TOZD gradbeni

(Nadaljevanje na 11. str.)

(Nadaljevanje z 10. str.)

sektor Zagreb. OO ZSM učencem je predlagano, da v svoj program vključi očiščevanje okolice samskih domov in delavskega naselja, ter da za to tudi skrbi.

V razpravi o štipendijski politiki smo ugotovili, da se štipendije izplačujejo štipendistom v skladu z novospregitim samoupravnim sporazumom o štipendiranju. KS je zavzel stališče, da je treba sprejeti v delovno razmerje po končanem študiju vse naše štipendiste. Štipendista ne smemo postaviti na cesto, saj on ni kriv, če smo pri nas slabo planirali kadrovske potrebe.

KS nadalje predlaga, da bi v primeru slabega odziva na razpis za proizvodne poklice (tesar, zidar, železokravec) štipendirali učence iz drugih republik v mestu njihovega stalnega bivališča. S tem bi si lažje zagotovili potreben kader in bi zmanjšali stroške. Ti učenci se pri šolanju ne bi srečevali z prijetnimi težavami, kar precej vpliva na njihov uspeh in motiviranost.

Z ozirom na to, da se v maju izteče mantat dosedanjemu vodstvu KS ZSMS, je evidentirano novo vodstvo, in sicer: za predsednika je evidentiran Krešimir Hercigonja – dosedanji predsednik OO ZSMS v TOZD gr. sektor Novo mesto, za podpredsednika KS je evidentiran Marjan Murgelj – predsednik OO ZSMS v TOZD LO in za sekretarja dosedanji sekretar KS Peter Selak. Evidentirani so še delegati v KS ZSMS SOZD GIPOSS in SOZD Adriagradnja. DS DO smo predlagali, da sprejme pokroviteljstvo nad mladinsko delovno brigado Marjan Kozina, na zvezni delovni akciji Partizanski put „81 – VOJVODINA“ od 2. avgusta do 30. avgusta.

Sklenili smo, da mladina iz Pionirja ob prihodu TITOVE ŠTAFETE v Novo mesto organizira lokalno štafeto.

Ugotovili smo, da nekatere OO ZSM ne posvečajo dovolj pozornosti idejnopolitičnemu usposabljanju mladih, kar se zelo negativno odraža tudi v sami vsebini delovanja, teh osnovnih organizacij.

V mladinsko politično šolo, ki jo organizira OK ZSMS Novo mesto, je treba napotiti čimveč mladincev ter tako usposabljati kadre in pripravljati nove mladinske aktiviste. OO ZSMS naj v svojih sredinah tudi poiščejo interesente in zaslužne mladince za štipendijo Titovega sklada ter v sodelovanju s kadrovske službe dajo svoje predloge.

IVAN ILIJANIĆ

V Sarajevu pričetek del

Na osnovi dolgoročne poslovne politike je TOZD TKI Novo mesto, v sodelovanju s TOZD Investgradnja Sarajevo, pridobila delo v bratski Republiki BiH in sicer na izgradnji stanovanjske soseske s 15.000 stanovanji. Predvideno je, da bo SGP Pionir zgradil 1500 stanovanj. Z investitorjem „Sarajevo-stan“ in SIZ za izgradno stanovanj je bil 20. 11. 1980 podpisan sporazum o cenah in pogojih za izvajanje gradbenih del in gradnji stanovanj I. etape naselja Dobrinja – Sarajevo.

Za dela v Sarajevu je organizirana PDE Dobrinja – Sarajevo. V okviru PDE nastopajo TOZD gradbeni sektor Krško, Ljubljana in SPO. Sporazum o skupnem nastopu je bil podpisan 23. 2. 1981. Vrednost del v I. fazi za leto 1981, je 223.000.000,00 din. Od tega je 102.000.000,00 din gradbenih del, ostalo pa so obrtniško-inštalacijska dela.

Za predviden obseg del (pet let) bomo zgradili delavsko naselje s kapaciteto 280 ležišč, jedilnico s pomožnimi prostori dimenzij 27,00 x 9,60 m, plinsko postajo, kotlovnico, bife in upravo PDE.

Z deli pri gradnji stanovanjskega naselja smo pričeli 17. 3. 1981. Dela opravljamo s šestimi tesarji, tremi zidarji in petimi delavci. V času izvajanja pripravljalnih del stanujejo delavci v naselju gradbenega podjetja „Tehnograd“ iz Tuzle, ki je oddaljeno 16 km. Prevoz je organiziran z lastnim kombijem. Prehrano vozimo iz študentskega doma, ki je oddaljen tri kilometre.

Za pripravo obrokov smo sklenili pogodbo. Kvaliteta in kvantiteta ustreza vsem zaposlenim in samo želimo si lahko, da bo tako ostalo tudi v bodoče.

Do 6. 4. so bila opravljena naslednja dela:

1. tanponski nasip za delavsko naselje 50 x 100 m deb 40 – 50 cm,
2. temelji jedilnice, uprave in dveh stanovanjskih barak,
3. montaža dveh barak,
4. nosilni zid in predelni zidovi jedilnice ter pomožnih prostorov,
5. ograja naselja in gradbišča,
6. dovodne poti v naselju in gradbišču,

7. odziv humusa.

Odnosi na gradbišču in z ostalimi sodelujočimi v mestu Sarajevo so zelo dobri, kar je tudi eden od pogojev za uspešno opravljena dela.

ANDREJ KOZMUS

O ulozi kulture u udruženom radu

Najvažniji zadatak kulture u sadašnjem razdoblju našeg razvoja je taj da podstičemo razvoj društva kao cjeline i neposredno razvijamo proizvodne snage ovog društva. I kulturni susret građevinarstva je rezultat koji proizilazi iz težnje za slobodnim stvaranjem i izražavanjem vlastitih ideja u kulturnim stvaranjima.

Kulturnim susretom ostvarujemo ideju da umjetnička dostignuća građevinskih radnika izidu iz anonimnosti i tako kultura postaje sve više sastojak stvaralačkog rada i svestranog razvoja. Tako radnici postaju kreatori kulturnog života. Kroz umjetničko ostvarivanje potvrđuju da kultura raste iz stvaralačkog rada, da je ravnoopravan element tog procesa, da raste iz samoupravnih odnosa sa plodovima vlastitog rada i u povezanosti sa neposrednim kulturnim stvaraocima.

Dobro je da se kulturna djelatnost formira u udruženom radu, da je radnici upotrebljavaju, da se njom izražavaju i zauzimaju za prave kulturne vrijednosti i kuju nove međuljudske odnose. Tako se kulturna djelatnost pokazuje kao djelatnost, koja doprinosi kvaliteti cjelokupnog društvenog sistema i rada, a također i kao izvor čovjekovog unutarnjeg bogatstva, kao sastavni dio čovjekove osobnosti.

Kulturni susret građevinarstva u Novom mestu treba da pripomogne zajedničkoj akciji koja će omogućiti veći kulturni napredak i pripomoći stvaranju novih odnosa, koji nastaju u procesu podruštvljavanja kulture.

I ovogodišnji kulturni susret je nastavak tradicionalnosti među građevinarima, pozitivnih težnji za kulturnim stvaranjem u svijetu gra-

devinskih radnika, gdje se radi o kreativnom dupunjanju njihovog svakidašnjeg rada i zato ima prizvuk duboke unutrašnje potrebe. Radovi govore o sopstvenom odnosu prema svijetu i sredini iz koje crpu svoja nadahnuća.

Kulturna djelatnost ih povezuje i motivira da se uključuju u širu aktivnost, njom povećavaju stvaralačke sposobnosti kolektiva i ostvaruju trajne vrijednosti, a istovremeno kuju nove međuljudske odnose koji daju smisao zajedničkom radu i oplemenjuju ga, jer je TITO prilikom usvajanja zakona o radničkom samoupravljanju naglasio da „bez kulturnog napretka radnici neće moći ostvariti samoupravljanje“.

VIDA SAJE

Uskoro III. kulturni susret građevinarstva Slovenije

Približava se dan kada ćemo se radnici u građevinarstvu Slovenije, a uglavnom kulturni stvaraoci susresti ovoga puta u Novom mestu. Naime, ove je godine SGP Pionir organizator. Radnici u ovoj radnoj organizaciji nisu samo dobri organizatori, među njima su i takvi koji pišu pjesme, koji se uspješno ogledaju i u drugim oblicima kulturnog stvaralaštva – već to je dovoljna garancija da će dani III. kulturnog susreta biti doživljaj za sve učesnike, a i podsticaj za druge koji se još premisljaju kada se radi o suradnji.

Kultura, ta tako velika, bogata i sveobuhvatna riječ ima u građevinarstvu tako važnu dimenziju, jer pored toga što prožima svakoga, ugrađena je i u objekte – njihova je duša.

U samoupravnom socijalističkom društvu kakvo gradimo kultura je ne samo svojina radnika već i njihova osobina i

(Nadaljevanje na 12. str.)

(Nadaljevanje z 11. str.)

tako reči prepliču se profesionalno stvaralaštvo sa amaterskim, te se medusobno obogaćuju.

3. kulturno srečanje gradbenih delavcev slovenije

I u ovom pogledu kulturni susreti su važan korak, kao što su i do sada bili između radnika građevinarstva. Posebno su važni u podsticanju ljepote oblika, riječi i drugih kulturnih vrijednosti, sigurno i odnosa među građevinarima. Utvrđujemo da građevinari, koji su ujedno kulturni stvaraoci ili organizatori, imaju premalo sljedbenika i doživljaja prilikom kulturnih susreta koje jasno postižu, da grešku čine oni koji misle da kulturno stvaralaštvo nije za građevinare. Zato je dobro da u sindikatu – klasnoj organizaciji radnika, posvetimo kulturnom životu što više pažnje i podignemo kulturni nivo odnosa u radu.

Neka zato III. kulturni susret bude još važniji korak u razvijanju vrijednosti pojedinaca i svih građevinara. Neka to bude i prilika za sve radnike SGP Pionir da već bogatu tradiciju kulture još ojačaju i unesu je u sve sredine i u svakodnevni život.

A to su i ciljevi republičkog odbora sindikata radnika građevinarstva Slovenije.

Sekretar RO:
ŠTEFAN PRAZNIK

Radnik – tvorac kulturne politike

Prilikom usvajanja zakona o radničkom upravljanju drug TITO je 1950 godine rekao: „Bez kulturnog napretka radnici neće moći ostvariti samoupravljanje”.

Kulturni susret građevinskih radnika Slovenije je već treći po

redu. Ovog puta organizator susreta je naše poduzeće SGP PIONIR iz Novog mesta. Možemo reći da su takvi susreti već postali tradicija. Prvi kulturni susret bio je 1979. godine u Slovenjgradu na podsticaj i u organizaciji SGP KOGRAD iz Dravograda. Drugi susret je bio u Ajdovščini i organizirao ga je SGP PRIMORJE.

Svake je godine sve više prijava za takve susrete. Ove godine među prijavljenima ima 22 literata, što je skoro tri puta više nego prošle godine. To znači da se kulturna djelatnost formira i u udruženom radu. Svaki kulturni radnik je svjestan da svojom djelatnošću preuzima i odgovornost za razvoj samoupravnih odnosa za razvoj socijalističke samoupravne kulture.

Kultura je stajnje, proces i neprekidno čovjekovo stvaranje. Kultura je rezultat svih promjena i dostignuća koje su nastale u prirodi, društvu i čovjekovom mišljenju. Kultura je posljedica rada ljudi. To znači da je cijelo prostrano područje čovjekovog rada stvarno obuhvaćeno u pojmu kultura.

Cilj našeg društva je da premosti jaz između intelektualnog i manuelnog rada. Drugim riječima rečeno: cilj našeg društva je spajanje radničke klase i inteligencije. Radnička kultura, kultura naše revolucije je otvaranje mogućnosti da svaki čovjek postane stvaralac ako za to osjeća potrebu. O svom stvaranju, pa iako je možda skromno, obavještava druge ljude na jedan ili drugi način. Rad u kulturi mora biti istraživački, mora gledati u budućnost da bi time imali temeljitiji odnos do kulturne prošlosti.

Naš društveno politički zadatak je da radnik u udruženom radu mora biti nosilac kulture. Stvaralac kulturne politike mora biti naš radni čovjek. Kulturni susreti građevinskih radnika Slovenije to i dokazuju svojim stvaralačkim radom.

RUDI ROBIČ

Topel stisk in želje ob prazniku mladosti 25. maj ... vendar brez TITA.

Predsjednica OK ZSMS, Darja COLARIČ, z zvezno štetno palico pred športno dvorano MAROF, 24. aprila 1981. (foto K. B.)

Konferencija svih komunista SGP Pionir

U subotu, 11. aprila 1981, prvi put su se poslije 8. kongresa SKS u Domu JNA u Novom mestu sakupili komunisti koji udružuju rad u našoj radnoj organizaciji. Na konferenciji su bili prisutni i rukovodeći radnici OOUR samoupravnih organa, SOUR, sekretar općinskog komiteta SKS i sekretar OZ SKS za Dolenjsku, te predstavnici javnih sredstava informiranja.

Svrha konferencije bila je, da komunisti otvoreno i temeljito ocijene samoupravne ekonomske i političke odnose u radnoj organizaciji. Poslije uvodnih riječi koordinatora SK druga Martina Pungarčara povela se živa rasprava u kojoj je sudjelovalo 17 učesnika.

Kritička rasprava, potkrijepljena brojnim podacima, pokazala je da su uglavnom u 1980 godini, koja je bila jako teška u smislu privređivanja zbog domaćih i inozemnih slabosti, postignuti najbolji rezultati u prethodnom planskom razdoblju. Naravno to ne znači da boljom organizacijom, disciplinom, tekućim uklanjanjem slabosti i utvrđivanjem boljih odnosa ti rezultati ne bi bili još bolji.

Bilo je jasno naglašeno da se uglavnom kod formiranja građevinskih OOUR poznaje da su one nastajale previše po teritorijalnom principu i kao takve žele se ponekad ponašati kao radna organizacija.

Pravi i još nedovoljno uredeni dohodkovni odnosi između OOUR otežavali su efikasnost rada na zajedničkim gradilištima u zemlji i u inozemstvu.

Više učesnika u raspravi kritički je govorilo o greškama te vrste i samokritički priznalo i vlastite slabosti koje je ubuduće potrebno ukloniti.

Možemo da zapišemo da je jedinstvena konstatacija bila da je potrebno u ovom srednjoročnom razdoblju, koje će na građevinare gledati kao na opću stabilizacijski opasnost, u našem društvu, biti još teže napraviti uglavnom slijedeće pomake:

- ocijeniti i dograditi samoupravnu organiziranost tako da radna organizacija bude još sposobnija u cjelovitosti svojih ponuda,

- dograditi i utvrditi dohodovne odnose među OOUR unutar radne organizacije i zajedničkim službama,

- presjeći, ukloniti, već sada previše ukorjenjenu poduzetničku svijest pojedinih OOUR i zakočiti zapošljavanje administracije i režije,

- dosljedno ostvarivanje planski zacrtanog zadatka po prioriteti i udruživanju sredstava,

- boljom organizacijom rada, radnom disciplinom – kvalitetom, postići poštivanje ugovornih rokova i ugleda radne organizacije,

- jačati informiranje, kulturnu i sportsku djelatnost,

- poboljšati stambene, prehrambene i društvene odnose radnika iz bratskih republika,
- jačati postojeće i tražiti nove metode rada komunista, a posebno ojačati njihovo djelovanje u ostalim DPO i delegatskom sistemu.

Konferencija je dala niz ideja i konkretnih prijedloga za još bolje privređivanje i brže ostvarivanje ekonomskih i samoupravnih odnosa. Istovremeno je opunomoćila radno predsjedništvo i sekretare OOSK da u što kraćem roku izrade konkretan akcijski program za daljnji rad.

* Prispjevajmo vedno *
* tudi kaj pozitivnega *

„Ljudje naj le kritizirajo tisto, kar ni dobro, v svojih organizacijah in zunaj njih, vendar pa morajo prispevati tudi kaj pozitivnega. Pri nas se zelo pogosto dogaja, da kritizirajo tisti, ki ne prevzemajo nikakršne odgovornosti. Naj tisti, ki kritizirajo, povedo, kako bi delali na posameznih mestih, pa bomo potem drugače sprejemali njihovo kritiko!”

JOSIP BROZ TITO – v Šabcu 23. oktobra 1969

Susret samoupravljača na 3. kongresu

još raspravljati o slijedećim pitanjima organizacije udruženog rada:

- oblicima udruživanja rada i sredstava,
- udruživanju i povezivanju te uvjetima privređivanja, samoupravnim interesom udruživanja i povezivanju rada, samoupravnim planiranjem i društvenoj reprodukciji i stabilizaciji,
- osnovnim uvjetima delegatskog sistema,
- delegacijama i delegatima,
- delegatskim skupštinama,
- samoupravnim sporazumijevanjem i društvenom dogovaranju,
- samoupravnim pravu i zaštiti društvene imovine i samoupravljanja,
- odgovornosti u delegatskom sistemu,
- kolektivnom radu i odlučivanju,
- informiranju,
- znanosti,
- stručnim službama,
- kadrovskoj politici.

Iz gore nabrojanih tema vidi se da će delegati na 3. kongresu raspravljati o zadacima koji su od vitalnog značaja za postojanje i razvoj našeg društva.

Odmah nam se postavlja pitanje što ćemo mi radnici u udruženom radu koji nećemo prisustvovati na samom kongresu samoupravljača?

Mislim da smo svi jedinstveni u našoj radnoj organizaciji da će se usvojeni zaključci na kongresu samoupravljača kasnije naći u našim planovima i samoupravnim aktima. Sve subjektivne snage u OOUR moraju pravovremeno raspravljati o zaključcima kongresa na svojim sastancima i svoje zaključke kasnije posredovati zborovima radnih ljudi. Jedino ćemo u tom slučaju svi radnici biti jednako i pravovremeno informirani i 3. kongres samoupravljača će postići svoj cilj, a ne govorenje i govorenje, kako se u praksi pojedinaca više puta čuje.

DUŠAN DEVIĆ

Više suradnje između projektanta i izvođača

Prednost montažne gradnje je u brzini, a time i u ekonomičnosti. Za postizanje toga, važnu ulogu igra i vrijeme projektiranja. Put od želje investitora do izvedbe mora biti što kraći.

Bio je organiziran sastanak između predstavnika OOUR Projektivni biro i OOUR TOGREL da bi se dogovorili o boljoj međusobnoj suradnji. Kašnjenja prilikom izrade projektnih dokumentacije imaju veliki utjecaj na tok proizvodnje u TOGRELU i postizanje ugovorenih rokova. Bilo je utvrđeno da i OOUR PB ima slične teškoće, jer pravodobno ne dobija sve podatke koji su potrebni za izradu projekta. Obje OOUR odredile su svoje predstavnike koji će se sastajati jednom mjesečno, odn. prema potrebi i rješavati tekuću problematiku.

Sistem montažne gradnje još nije potpuno doraden. Pojavljuju se novi detalji potrebni za traženje boljih načina pritrdivanja; mogući bi bili još neki tvornički izradeni elementi koji bi skratili vrijeme postavljanja objekta.

Pripremljen je novi prijedlog obzirom na oblike nacrti, koji bi bitno doprineo brzom izradi.

Mišljenje svih prisutnih bilo je da bi bilo potrebno izraditi konkretan razvojni program zadataka na području montažne gradnje i dati ga natjecanjem na raspravu u okviru RO.

MIRAN ZORKO

Težina ekonomskih zakonitosti

Očito je da naša efikasnost privređivanja društvenim sredstvima opada kako iz objektivnih, tako i iz subjektivnih razloga. To znači da ne možemo i ne smijemo povećati masu osobnih dohodaka. Na drugoj strani potrebno je radnicima sa najnižim osobnim dohotcima osigurati prostu reprodukciju, a u nekoj mjeri i proširenu. Između te dvije neophodnosti postoji samo jedna mogućnost i to pre raspoređivanje unutar postojeće mase osobnih dohodaka.

To nije ispostavljanje socijale, već ekonomska zakonitost - sudbina svih radnika da svi jednako nose breme utjecaja oscilacija u privredi.

Koliko je takva logika ekonomskih zakonitosti prisutna u našoj praksi, te koliko smo spremni da je uopće uzmemo u obzir, odnosno tko na to nije spreman?

Najprije o tome ne bi razmišljao na ovom mjestu, jer mi je samo bila namjera da izazovem da još netko nešto o tome doda u glasilu, a posebno u praksi.

IVAN ILIJANIĆ

 *
 *
 *
 *
 * „Takoj mi je bilo jasno,
 * da so vse zgodbe o njem
 * neosnovane in lažne ter da
 * ta človek v najboljšem smi-
 * slu te besede predstavlja ju-
 * goslovansko ljudstvo. Tipič-
 * čen Jugoslovan in prav v
 * tem je njegova moč... Pod
 * vplivom položaja v svetu
 * sem ga vprašal, ali bo Jugo-
 * slavija po vojni svobodna de-
 * žela ali bo postala ruska
 * kolonija. Nekaj trenutkov je
 * molčal, me pogledal in od-
 * govoril:
 * - Ali res verjamete, da bi
 * bili po vseh teh žrtvah, ki jih
 * doprinaša naše ljudstvo v bo-
 * ju za neodvisnost, pripravlje-
 * ni to neodvisnost nekemu
 * pokloniti? “
 *
 *
 * Sir Fitzroy MacLean -
 * Prvo srečanje s Titom,
 * 1943
 *
 *
 * *****

V sredini: učenec BOŽIDAR KARLOVIČ, nosilec štafetne palice naše DO. (foto K. B.)

U našoj osnovnoj organizaciji Ljubljana raspravljali smo o prijedlogu Općinskog savjeta Saveza sindikata Moste - Polje, koji su pripremili listu delegata za 3. kongres samoupravljača iz naše općine.

Upravo se u sadašnjem trenutku na svim nivoima našega samoupravnog socialističkog društva pripremamo da se kongres samoupravljača uspješno obavi, odnosno da na kongresu progovore delegati iz udruženog rada, a time i sam udruženi rad.

Ako pogledamo malo unazad u povjest našeg samoupravljanja, možemo reći da su 1955. godine predstavnici u skupštini usvojili rezoluciju u kojoj je kongres samoupravljača našao i svoje mjesto. Sigurno su tada radnički predstavnici mislili da je takva odluka sigurno prirodna, a ako znamo da su radnički savjeti kod nas postojali tek pet godina.

Drugi dio te rezolucije objašnjava ciljeve kongresa. Naglasili su da će se na kongresu samoupravljača raspravljati o radu radničkih savjeta i njihovom međusobnom sticanju iskustva, što bi doprinijelo proširenju i učvršćivanju tih samoupravnih organa. Tada je u istoj rezoluciji naglašeno da kongres mora doprinijeti i učvršćivanju uloge i jedinstva radničke klase i proizvođača kao nosioca prva i zadataka samoupravljanja u privredi.

Radnički amandmani, četvrti ustav SFRJ i kasnije Zakon o udruženom radu zajedno sa Zakonom o radnim odnosima republika, još bolje su trasirali put razvoja samoupravnog delegatskog sistema u našem društvu.

Odmah nam se analogno tome postavlja pitanje što će obradivati sadašnji 3. kongres samoupravljača.

Ako pogledamo teze pripremljene za kongres samoupravljača, možemo utvrditi da će se na kongresu raspravljati o opredjeljenjima X. i XI. kongresa SKJ, VIII. kongresa Saveza sindikata Jugoslavije, te posebno o zaključcima 15. sjednice SKJ.

U središtu kongresa će biti dohodkovni odnosi, sticanje dohotka, raspoređivanje dohotka i socijalna politika. Kongres će

Rad sindikata na udaljenom gradilištu

Sindikalna organizacija gradilišta Rijeka izabrala je novi sindikalni odbor. Za predsjednika sindikalnog odbora izabran je Viktor Zrnić, za podpredsjednika Milutin Đurić, a za blagajnika Zvonko Rakijašić.

Novi sindikalni odbor se je dosta aktivno uključio u raspravu i rješavanje aktualnih pitanja u OOUR, a posebno na gradilištu Rijeka. Zauzeo je stajališta o rješavanju stambenih pitanja radnika na gradilištu Rijeka, raspravljao o samoupravnim sporazumima i dao svoje primjedbe, iz sredstava sindikata dodijelio pomoć nekim radnicima, zaključivao o organiziranju sportskih turnira kupovini knjiga za sindikalnu knjižnicu na tom gradilištu.

Već neko vrijeme ocjenjujemo da na gradilištu Rijeka imamo dobre odnose i dobre radne rezultate. Tome je svakako doprinijela i prisutnost DPO na tom gradilištu, te dobro rukovodstvo gradilišta.

IVAN ILIJANIĆ

Isplaćivanje stipendija

SGP PIONIR NOVO MESTO potpisnik je novog samoupravnog sporazuma o stipendiranju u SR Sloveniji. Stipendije po pomenutom SS počele su se isplaćivati od 14. 4. zajedno sa razlikom od 1. 1. 1981.

Novi Samoupravni sporazum o stipendiranju za određivanje visine kadrovske stipendije predviđa samo kriterije uspjeha u učenju, za što je predviđena jedinstvena bodovna ljestvica u rasponu od 400 – 1080 bodova i dodatak od 200 bodova za ona zvanja u kojima je izrazit nedostatak kadrova. Odnosi između pojedinih kategorija po uspjehu u učenju se kod učenika i kod studenata povećavaju tako da je bolji uspjeh bolje stimuliran nego do sada.

Sadašnji sporazum više ne sadrži kriterij „brzina studiranja“, po kojem je bilo moguće pravodobno ispunjavanje studijske obaveze studenata stimuli-

rati sa dodatkom od 100 do 250 bodova. Zbog izmijenjenog režima studija, kada je tekuće polaganje ispita uvjet za upis u slijedeću godinu, takva stimulacija nije više potrebna. Dodatak 200 bodova za deficitarna zvanja još je prisutan, ali o njemu odlučuju sami učesnici samoupravnog sporazuma o stipendiranju u općini, koji svake godine prije objavljivanja kadrovskih stipendija odrede one pozive za koje će stipenditori moći da priznaju takve podatke. Time je moguće stimulirati ona zvanja koja nedostaju na određenim područjima.

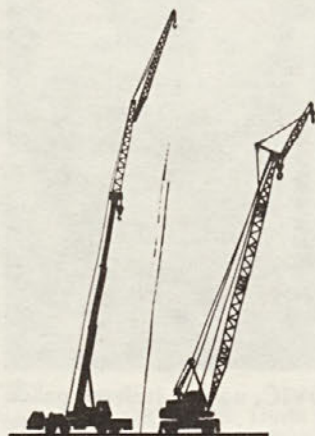

3. kulturno srećanje gradbenih delavcev slovenije

Po starom sporazumu o stipendiranju u prvim se godinama srednjih, viših i visokih škola uzima u obzir uspjeh iz prethodne školske godine, tj. uspjeh iz osnovne ili srednje škole, a novi SS predviđa da je u svim prvim godinama kadrovska stipendija jedinstvena (za učenike 480 bodova, a za studente 650 bodova). Različiti uvjeti školovanja (radni uvjeti škola, socijalni utjecaji) i uspeh koji proizilazi iz njih, kao i promjene prilikom prelaska na težu školu ne utječu već u prvoj godini na visinu kadrovske stipendije.

Kod kadrovske stipendiranja novih stipendista uveden je cenzus na 85 % prosječnog mjesečnog neto osobnog dohotka u SR Sloveniji u prošloj godini, što u 1980 godini iznosi 6.248.– din mjesečnog dohotka po članu obitelji ili 25.136.– din mjesečnih dohodaka u 4-članjoj obitelji. Tek iznad takvog dohotka u obitelji moguće je samo iznimno dodijeliti kadrovsku stipendiju.

VOJKA PEZDIRC

Zaslužni i naši članovi

10. aprila 1981 godine bila je godišnja skupština Saveza društva građevinskih inženjera i tehničara Slovenije.

Skupština je bila u prostorijama Republičke zajednice za ceste Slovenije koja je bila pokrovitelj skupštine. Bili su prisutni predstavnici svih društava građevinskih inženjera i tehničara Slovenije i neki počasni članovi, kao što su predsjednik Saveza društava građevinskih inženjera i tehničara Jugoslavije, predsjednik DGIT Zabreba i drugi.

Prisutne je pozdravio dosadašnji predsjednik društva Stanko Tominc, dipl. ing. građ., i dao izvještaj o radu društva između dvije skupštine.

Zatim su izabrani organi skupštine i skupština je počela sa radom.

Slijedili su izvještaji o radu pojedinih organa UDIGITS. Svi organi društva poslovali su i djelovali uspješno. Posebno je bio interesantan izvještaj glavnog urednika Građevinskog vjesnika i debata nekih posebno aktivnih članova društava.

Doznali smo da je najaktivniji DGIT Maribor koje ima oko 600 članova, dok DGIT Ljub-

ljana ima samo oko 300 članova.

Poslije završene debate i izvještaja razriješeni su dosadašnji organi društva i izabrani novi.

Za predsjednika društva ponovo je izabran Slavko Tominc, dipl. ing. građ., član DGIT Maribor.

Dodijeljena su i priznanja najzaslužnijim članovima pojedinih društava i povelje najzaslužnijim podezucima.

Pored Cestnog podjetja Maribor naše je poduzeće dobilo povelje SGIT Jugoslavije, kao znak priznanja za uspješnu suradnju u ostvarivanju ciljeva i zadataka Saveza građevinskih inženjera i tehničara Jugoslavije.

Najzaslužniji član našeg društva za dugogodišnji rad u društvu je ing. Žerjal, koji je dobio posebno priznanje.

Posebna priznanja dobili su još neki zaslužni članovi našeg društva:

Slavka Redenšek i Ida Slapšak, SGP „Pionir“ Novo mesto – OOUR Krško, Cvetka Petelinc, SGP „Pionir“ Novo mesto – RZZS, i Milan Vrčec dipl. građ. ing., SGP „Pionir“ Novo mesto – OOUR Projektivni biro, u znak priznanja za dugogodišnji i savjestan društveni rad.

Poslije službenog dijela skupštine slijedilo je predstavljenje pokrovitelja skupštine Republičke zajednice za ceste Slovenije sa kratkim filmom o odvijanju i načinu gradnje autoceste Vrhnika – Dolgi most.

JELKA KUPEC

Naša smučarska ekipa na ŠIG 81 v Kranjski gori.

Više mladih aktivista

Koordinacijski savjet SSOS RO je na sjednici 10. 4. 1981 analizirao djelovanje OO SSOS, raspravljao o stipendijskoj politici, evidentirano je novo rukovodstvo KS i još se dogovaralo o nizu aktualnih zadataka.

Uz konstataciju da do sada uprkos prethodnim apelima nisu formirane OO SSOS u OOOUR TOGREL i OOOUR PB Koordinacijski savjet je jako kritički raspravljao o ulozi u odnosu drugih DPO u tim OOOUR prema omladini. KS je dao i inicijativu za formiranje OO SSOS u OOOUR TKI, OOOUR Keramika i OOOUR Građevinska operativna Metlika. Nadalje je utvrđeno da OO SSO OOOUR građevinski sektor Ljubljana, OOOUR gr. sektor Krško, OOOUR SPP, OOOUR MKP i RZZS malo stagniraju u svojoj aktivnosti. Druge osnovne organizacije uglavnom dobro djeluju, a posebno OO SSO OOOUR gr. sektor Novo mesto, OOOUR DP i u posljednje vrijeme OO SSOH OOOUR građevinski sektor Zagreb. OO SSO učenika predloženo je da u svoj program uključi čišćenje okolice samčkih domova i radničkog naselja, te da se također o tome i brine.

U raspravi o stipendijskoj politici utvrđeno je da se stipendisti isplaćuju stipendistima u skladu sa novo usvojenim samoupravnim sporazumom o stipendiranju. KS je zauzeo stajalište da je potrebno po završenom studiju primiti u radni odnos sve naše stipendiste. Stipendistu ne smijeno ostaviti na cesti, jer on nije kriv ako smo kod nas slabo planirali kadrovske potrebe.

KS dalje predlaže da se u slučaju slabog odaziva na natječaj za proizvodna zvanja (tesar, zidar, armirač) stipendira učenike iz drugih republika u mjestu njihovog stalnog mjesta boravka. Time bi lakše osigurali potreban kadar i smanjili bi troškove. S druge strane ti se učenici prilikom školovanja ne bi susretali sa teškoćama obzirom na jezik, što jako utiče na njihov uspjeh i motiviranost.

Obzirom na to da u maju ističe mandat dosadašnjem rukovodstvu KS SSOS evidentirano je novo rukovodstvo i to: za predsjednika je evidentiran Krešimir Hercigonja – dosadašnji predsjednik OO SSOS u OOOUR gr. sektor Novo mesto, za podpredsjednika KS je evidentiran

Marjan Murgelj – predsjednik OO SsOS u OOOUR DP, a za sekretara dosadašnji sekretar KS Peter Selak. Evidentirani su i delegati u KS SSOS SOUR GIPOSS i SOUR Adriaogradnja.

Predloženo je RS RO da usvoji pokroviteljstvo nad Omladinskom radnom brigadom Marjan Kozina, na saveznoj radnoj akciji Partizanski put „81 – VOJVODINA“, koja će biti od 2. avgusta do 30. avgusta. Zaključeno je da omladina PIONIRA prilikom dolaska „TITOVE ŠTAFETE“ u Novo mesto 24. 4. 1981, organizira lokalnu štafetu.

3. kulturno srećanje gradbenih delavcev slovenije

Utvrđeno je da neke OO SSO ne posvećuju dovoljno pažnje idejnopolitičkom osposobljavanju mladih, što se jako negativno odražava i na sam sadržaj djelovanja tih osnovnih organizacija. Bit će potrebno u Omladinsku političku školu, koju organizira OK SSOS Novo mesto, uputiti što više omladinske aktiviste. OO SSOS je naručeno također da pogledaju u svojim sredinama, da li postoje interesenti i zaslužni omladinci za stipendiju iz „Titovog fonda“, te da u suradnji sa kadrovskom službom daju svoj prijedlog.

IVAN ILIJANIĆ

U Sarajevu početak radova

Na temelju dugoročne poslovne politike OOOUR TKI Novo mesto je u suradnji sa OOOUR Investgradnja Sarajevo dobila radove u bratskoj republici BiH i to na izgradnji stambenog naselja sa 15.000 stanova. Od toga je predviđeno da će SGP Pionir izgraditi 1500 stanova. Sa investitorom „Sarajevostan“ i SIZ za izgradnju stanova bio je 20. 11. 1980 potpisan sporazum o cijenama i uvjetima za izvođenje građevinskih radova nizgradnji stanova I etape naselja Dobrinja – Sarajevo.

Za radove u Sarajevu organizirana je PRJ Dobrinja – Sarajevo. U okviru PRJ nastupaju OOOUR građevinski sektor Krško, Ljubljana i SPP. Sporazum radova u I fazi, odnosno za 1981 godinu je 223.000.000 din. Od toga 102.000.000 din građevinskih radova, a ostalo obrtničko instalacijski radovi.

Za predviđen obim radova (pet godina) izgradit ćemo radničko naselje s kapacitetom 280 ležajeva, blagovaonicom sa pomoćnim prostorijama dimenzija 27,00 x 9,60, plinsku stanicu, kotlarnicu, bife i upravu PRJ.

Radovi na izgradnji stambenog naselja počeli su 17. 3.

1981. Radove obavljaju šest tesara, tri zidara i pet radnika. Za vrijeme izvođenja pripremnih radova radnici stanuju u naselju građevinskog poduzeća „Tehno-grad“ iz Tuzle, koje je udaljeno 16 km. Prijevoz je organiziran vlastitim kombijem. Prehranu vozimo iz studentskog doma koji je udaljen tri kilometra.

Zaključili smo ugovor za pripremanje obroka. Kvalitet i kvantitet odgovara svim zaposlenima i samo možemo poželjeti da tako ostane i ubuduće.

Do 6. 4. obavljani su sljedeći radovi:

1. Tamponski nasip za radničko naselje 50 x 100 m deb. 40 – 15 cm.

2. Temelji blagovaonice, uprave i dvije stambene barake.

3. Montaža dvije barake.

4. Nosivi zid i pregradni zidovi blagovaonice i pomoćnih prostorija.

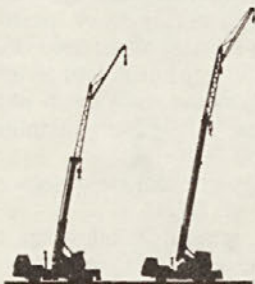
5. Ograda naselja i gradilišta.

6. Dovožni putevi u naselju i gradilištu.

7. Odgurivanje humusa.

Odnosi na gradilištu i sa ostalim suradnicima u gradu Sarajevu jako su dobri što je također jedan od uvjeta za uspješno obavljene radove.

ANDREJ KOZMUS

Ekipa na dvoboju SGP Grosuplje in SGP Pionir v Kranjski gori letos (foto K. B.)

Mladinski pevski zbor OŠ Milke Šobar—Nataša, katere pokrovitelj je naša DO.

Delo disciplinske komisije

Disciplinska komisija TOZD gradbeni sektor Novo mesto se redno sestaja in ima zelo veliko dela. V letošnjem letu je imela tri obravnave, na katerih so bili izrečeni naslednji disciplinski ukrepi:

12 prenehanj delovnega razmerja v TOZD,

4 prenehanja delovnega razmerja v TOZD, pogojno za dobo 6 mesecev,

1 oprostitev krivde

V pripravljalnem postopku so bila v letošnjem letu še štiri zaslišanja, na katerih je bilo zaslišanih 28 kršiteljev delovnih obveznosti.

Upamo, da bodo izrečeni disciplinski ukrepi v poduk ostalim, želimo pa, da bi bilo kršiteljev delovnih obveznosti manj, kajti le tako bo uspeh TOZD zadovoljiv in bomo veseli vsi, čeprav bo potem disciplinska komisija imela manj dela.

ŠTEFKA ŠEGA

Rad disciplinske komisije

Disciplinska komisija OOUR građevinski sektor Novo mesto redovno se sastaje i ima jako puno posla. U ovoj je godini imala tri rasprave na kojima

so bile izrečene slijedeće disciplinske mjere:

12 prekida radnog odnosa u OOUR,

4 prekida radnog odnosa u OOUR, uvjetno na 6 mjeseci,

1 oslobođenje od krivice.

U pripremnom postupku su ove godine bila četiri saslušanja, na kojima je bilo saslušano 28 prekršitelja radnih obveza.

Nadamo se da će izrečene disciplinske mjere biti pouka ostalima.

Želimo da bi bilo manje prekršitelja radnih obveza, jer će samo tako uspjeh OOUR biti zadovoljiv i svi ćemo biti radosni, iako će disciplinska komisija tada imati manje posla.

ŠTEFKA ŠEGA

Po poteh AVNOJ

OOUR ZSMS, TOZD gradbeni sektor Novo mesto, je organizirala dvodnevni izlet na relaciji Jesenovac — Kozara — Bihać — Plitvička jezera. Izleta se je udeležilo nekaj čez 30 mladincev.

Izletnike je spremljalo odlično sončno vreme, kar je tudi vplivalo na dobro vzdušje. Domov v Novo mesto smo se vrnili skoraj vsi hripavi od dvodnevnega petja, ki ga je spremljala Šebukova harmonika.

Mladinci so se na povratku trdno odločili, da je v bodoče treba organizirati več takih izletov. Upamo, da se nam bodo pridružili še mladinci iz drugih osnovnih organizacij.

ZVONKO FEMBER

Teža ekonomskih zakonitosti

Očitno je, da naša učinkovitost gospodarjenja z družbenimi sredstvi upada iz objektivnih in iz subjektivnih vzrokov. To pomeni, da ne moremo in ne smemo povečati mase osebnih dohodkov. Delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki pa je potrebno zagotoviti enostavno reprodukcijo in v neki meri razširjeno. Med tema dvema nujnostima je samo ena možnost: prerazporeditev znotraj obstoječe mase osebnih dohodkov.

To ni izpostavljanje socialne ampak ekonomska zakonitost — usoda vseh delavcev, da vsi enako nosijo breme nihanj v gospodarstvu.

Koliko nam je blizu taka logika ekonomskih zakonitosti v naši praksi ter koliko smo pripravljeni, da jo sploh upoštevamo, oziroma kdo na to ni pripravljen?

Naprej o tem ne bi razmišljal na tem mestu. Moj namen je bil samo izzvati, da še kdo k temu v glasilo kaj doda, zlasti pa v praksi.

IVAN ILIJANIČ

Putevima AVNOJ

OOUR SSOS OOUR građevinski sektor Novo mesto organizirala je dvodnevni izlet na relaciji Jesenovac — Kozara — Bihać — Plitvička jezera. U izletu je učestvovalo nešto više od 30 omladinaca.

Izletnike je pratilo odlično sunčano vrijeme što je također utjecalo na dobro raspoloženje. Kući u Novo mesto skoro svi smo se vratili promukli od dvodnevnog pjevanja koje je pratila Šebukova harmonika.

Omladinci su na povratku čvrsto odlučili da će i ubuduće trebati organizirati više takvih izleta. Nadamo se da će nam se pridružiti i omladinci iz drugih osnovnih organizacija.

ZVONKO FEMBER

PIONIR je glasilo kolektiva SGP „PIONIR“ Novo mesto. Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša BORSAN, namestnik Ivan ILIJANIČ, člani uredniškega odbora: Pavle HOLOZAN za TOZD gradbeni sektor Ljubljana, Ivan MARKOVIČ za TOZD gradbeni sektor Krško, Peter BRAČKO za TOZD strojno prometni obrat, Erna LOGAR za TOZD mehansko-kovinski obrat, Rudi ROBIČ za TOZD Projektivni biro, Bruno POTOKAR za TOZD TOGREL, Anica BEDNARŠEK TOZD za gradbeno operativno Metlika, Mario PÉČAR TOZD za Keramiko, Alojz LENARČIČ za TOZD lesni obrat in Vida SAJE za DSSS. Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva SGP PIONIR, 68000 Novo mesto, Ljubljanska 3. Stavak, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list, tisk: TOZD Tiskarna, Novo mesto.

